

„A művész osztályának füle, szeme és szive, korának hangja”

Gorkijnak ezzel a találó mondásával fejezhetnők ki legjobban azt az új művésztípust, amelynek kinevelése művészeti intézeteink elsődleges feladata. Olyan új szellemű művészművelődésre van szükség, amely ugyanazokért az eszményekért él és lelkesedik, mint a néptömegek. A dolgozók soraiból kikerülő tehetségekből olyan művészeket kell nevelnünk, akik hűségesek maradnak osztályukhoz, s művészetükkel a nép kulturális fel- emelkedését szolgálják.

A Magyar Művészeti Intézetből kikerülő fiatal alkotóknak merőben különbözniük kell a kiszármányolók kiszolgálására nevelt művészfajtától. Az Intézet tanárainak és hallgatóinak annál inkább módjukban áll a „művészet a nép szolgálatában” jelszót valóra váltani, mert ezért a magasabb célkitűzésért nem üldözi senki őket. A Szovjetunió segítségével felfejlődő népi demokratikus rendszerekben nem üldöztetés és romantikus nyomor vár a haladó tudomány és művészet embereire, hanem az alkotás anyagi előfeltételeinek törvényes biztosítása útján a legnagyobb megbe- csülés.

Mialatt a nyugati kapitalista rendszerekben a művészet állandóan elkorcsosodik, a népi demokratikus országokban és így a Román Népköz- társaságban is, a kultúra virágzásnak indult. Mi- közben az amerikai trösztökultúra visszafejleszti és megfojtja a Marshall-terv által guzsbakötött népek nemzeti kulturáját, a Szovjetunióval baráti szövetségekben levő országokban teljes kultúrzsabadságot élveznek az együttélő nemzetiségek.

A népek testvériségének elvén alapuló követ- kezetes kulturpolitika egyik kézzelfogható gyümölc- se a mi intézetünk is — a Magyar Művészeti In- tézet. Míg a régi sovinszta-fasiszta kormányzatok urai arra törekedtek, hogy megsemmisítsék az együttélő nemzetiségek kulturáját, a népi demo-

kratikus kormányzat egyik főfeladatának tartja a különböző ajku dolgozók kulturigényének teljesí- tését.

Ezek a biztosítékok arra köteleznek bennün- ket, hogy alkotásainkon keresztül és egész maga- tartásunkkal állásfoglaljunk a régi világot visz- száállítani akaró háborus uszítók ellen, a béke mellett, amely előfeltétele a művészeti tevékeny- ség szabadságának.

Ennek tudatában Intézetünk maroknyi értelmi. sége lelkesedéssel és együttérzéssel fordul a párisi nemzetközi békenkongresszus előkészületei s a Román Népköztársaság értelmiségeinek a bé- kéért és a kulturáért összeülő kongresszusa felé. Tanári karunk és diákságunk úgy véli, hogy a béke hatalmas erőinek ezek a seregszemléi útját állják a háborus bujtatók tervének. A világ haladózselemű értelmiségeinek harcos állásfoga- lása a népek leigázására törő imperialistákkal szemben, a nemzetközi békeerők újabb sikerét je- lenti.

Azt is tudjuk, hogy a békét nem elég akarni, harcolni kell érte. Sajátos viszonyaink között mi úgy képzeljük el ezt a harcot, hogy a szinpad, a zene, az eszet, a vész és az élőszó eszközeit Állami Tervünk sikerének előmozdítására fordítjuk és mindent elkövetünk, hogy az egyes művészek és művésznövendékek lelkében még ott bujkáló pol- gári nacionalista mentalitást kiküszöböljük és az alkotó művészt mesterségszerűen és emberileg is hoz- zákapcsoljuk a kulturáért és a békéért élenhaladó munkásosztályhoz. Ahhoz a munkásosztályhoz, amely a maga munkaterületén, a szocialista mun- kaversenyek útján megtesztel mindent a szocializmus építéséért és ezen keresztül a művészet és álta- lában a kultúra felvirágoztatásáért.

KOVÁCS ZOLTÁN,
a Magyar Művészeti Intézet rektora.

A két kolozsvári egyetem diáksága a béke és művelődés védelmében

A kolozsvári két egyetem diák- Béke Világkongresszusnak előké- sága csütörtökön délután a Diák- születeivel kapcsolatban. ház nagytermében nagygyűlést tartott a Román Népköztársaság és Lőrincz László előadása után értelmiségeinek jövő héten lezajló a következő határozatot hozta: békekongresszusával és a párisi

„A két kolozsvári egyetem diáksága 1949 március 24-én összeült nagygyűléséről örömmel üdvözlö az egész világ haladó művelődési erőinek a kezdeményezését a világbéke, tudomány és művelődés megvédéséért folytatott harc fokozása érdekében.

Országunk értelmiségeinek kongresszusa, amely nemsoká- ra megkezdte munkáját, kifejezi országunk haladó értelmisége- nek azt a törhetetlen akaratát, hogy csatlakozik a Román Népköztársaság és az egész világ dolgozóinak a szocializmus építé- séért folytatott harcához. Mi, a két kolozsvári egyetem diák- jai, akiket minden szál a dolgozó néphez fűz, kinyilvánítjuk harci akaratunkat és határozottan haladunk azon az úton, ame- lyet a Román Munkáspárt, Népköztársaságunk vezető ereje mutat. Annak érdekében, hogy munkánk meg hozza a dolgozó nép által várt eredményeket, megfogadjuk, hogy alaposan ta- nulmányozzuk a marxi-lenini tudományt, a világ legelőreha- ladottabb tudományát, amely utmutatás Népköztársaságunk dolgozó népének harcában.

Csatlakozva a világ dolgozóinak a Szovjetunióval, a béke erős bástyájával az élen a békéért és szabadságért és haladás- ért vívott harcához teljes erőnkkel támogatni fogjuk a béke megvédését szolgáló kongresszust, amely leleplezi az amerikai imperializmus mesterkedéseit.

Mi ugyanezen az úton haladunk, együtt harcolva az egész világ haladó tudósával és értelmiségeivel, a haladó értelmisé- gek párisi világkongresszusának a szavával, határozottan ki- mondjuk: a békéért és a művelődés megvédéséért küzdünk!

Éljen a Béke Világkongresszus!

Éljen a Román Népköztársaság értelmiségeinek a békéért és a művelődésért összeülő kongresszusa!”

Távirat az értelmiségi kongresszushoz

A nagygyűlés a következő táv- iratot intézte a Román Népköz- társaság értelmiségi kongresszu- sának kezdeményező bizottsága- hoz: „A két kolozsvári egyetem 1949 március 24-én nagygyűlésre ösz- szegyűlt diáksága örömmel üd- vözlí országunk haladó értelmi- ségeinek a béke, a tudomány és a művelődés védelmét szolgáló kon- gresszusát. Mi, a kolozsvári egyetemek di- ákjai, akik a szovjet diákság ta- pasztalataiból tanulva dolgozunk s harcolunk, még jobban meg- mulhatjuk ragaszkodásunkat a munkásosztályhoz, a béke és a haladás erőihez. Éljen a Román Népköztársaság értelmiségeinek kongresszusa! Éljen a világ értelmiségeinek a békéért és a művelődésért való közös harca!”

Művészet és művelődés mindenki nyelvén

A „Flacăra” legutóbbi számában tavaszi földművesmunka időszaká- ban is találunk időt az otthonok munkafeltételeinek a javítására, ön- kéntesen dolgozva új székházak épít- tésén, szinpadok, díszletek készit- tésén s gyűjtéseket rendeznek rádió- készülékek vásárlására. Az otthonok körül, a jobb életért való testvériség jegyében egyforma lelkesedéssel gyűlnek össze az együttélő nemzetiségekhez tartozó dolgozók. Minden telő nappal job- ban eltűnnek a különböző nyelven beszélők közül a régi torlaszok s az emberek már értik, hogy mennyit veszítettek a kiszármányoló polgári rendszer gyakorolta vizsalytszó poltika miatt. Most találkoznak a dolgozók, románok magyarokkal, németekkel, szászokkal, ruténekkal, együtt örülnek, tanácskoznak s összeszeszik erejüket életfeltételeik javításáért.

FALVAINKBAN,

állapítja meg a cikkíró, ma színhá- zat játszanak, kórusok énekelnek, rádiót hallgatnak, újságokat és könyveket olvasnak s mindezt egy- re fokozódó mértékben. Helyenként már nem elég a könyv s a termék szüknek bizonyulnak. A parasztek a

A Román Munkáspárt

szervezeteinek az utmutatásával és nyelvéből. A radauti megyei Ne- segítséggel új munkamódszert ve- gostina községben pedig a „Capra zettek be a közművelődési otthonok- ban a többnemzetiségű vidékeken. Kezdik több nyelven összeállítani a műsorokat, a vidék adottságainak megfelelően. Kezdetben nehezebben ment a dolog, de a tömegek között végzett felvilágosító munka ered- ményeként ma már több mint száz otthonban adnak elő különböző nyelvű műsört. A cikkíró példaként idézi a brassói megyei Bodola köz- séget, ahol románok, magyarok és cigányok együtt munkálkodnak az otthonban, jeleneteket, verseket, sára. Irja befejezésül a „Flacăra” karánakat fordítanak egymás cikkírója.

EZT OLVASSUK:

N. A. DOBROLJUBOV;

Orosz realizmus

(SZIKRA KIADÁS)

Dobroljubov, Hercen, Bjelinszkij ellen, de ügyes taktikával mégis és Csernisovszkij — mint e könyv előszavában Lukács György írja — csúcspontot jelentenek az euró- pai gondolkodásban és irodolom- ban. Jelentőségük épp úgy világ- irodalmi, mint a nagy orosz költ- tők és íróké.

Lenin ismerte és nagyraértékelt Dobroljubovot, e szenvedélyesen igazmondó, a cári Oroszország önkényét és zsarnokságát a maga eszközeivel, minden cenzura elle- nére ostromozó fiatal irodalomkriti- kusként, aki mindössze 25 évet élt, de e rövid életben is kimagaslóan nagyot alkotott. „Tüntetések kez- dete” című cikkében, mely 1901- ben jelent meg, így jellemzi a for- radalmi lelki Dobroljubovot: „Író, aki szenvedélyesen gyűlöli az önkényt és szenvedélyesen vár- ja a nép felkelését az önkényura- lom ellen.”

E mondatnál találjuk és tisz- tábban senki sem jellemezheti a nagy orosz kritikust, kinak „Orosz realizmus” gyűjteménye alatt egy- befoglalt három tanulmánya — Goncsarovról, Turgenyevről és Osztrovszkijről — most jut el ki- vül magyar fordításban (Lukács- János Gertrud munkája) azokhoz az olvasókhöz, akiket érdekelnek a realista irodalom nagy kérdései. Tévéd, aki azt hiszi, hogy a könyv irodalom-tudósoknak, írók- nak vagy tisztán elméleti emberel- számára íródott szakmunka. Egy- általan nem az. Az élet csodála- tos, eleven, pezsdítő frissességével hat ez a könyv. Természetesen túlhaladta már az idő és a törté- nelem Dobroljubovot. De zseniál- tása éppen abban a szemléletben rejlik, mely előrelát, felfedezi a dolgok összefüggését, az örök em- berit és íróit. Dobroljubov nem fordulhat egyenesen a rendszer

ellen, de ügyes taktikával mégis vág, elítél, agítál — harcos és forradalmár. Gogolj „Oblokov”-járól írt kri- tikája izekre szedi és elemzi nem- csak a művet, hanem az orosz ember akkori gyakori típusát, az „oblokovokat”. Ostromozza tunya- ságukat, tette való képtelenségül- ket, azonosítja magát Gogoljval és szenvedélyesen fakad ki, „Tett- re van szükség!”

Mikor Turgenyev „Előeste” c. elbeszélését elemzi, mesteri fogás- sal vezeti félre az akkori cenzu- rát. Inszarovról, a bolgár forra- dalmárról ír, akinék felforgató tettekre volt szüksége, hogy ha- záját felszabadítsa a török iga- ról. De egész idő alatt — világó- san tudja az olvasó és akkor is tudhatta, mikor e könyvet írták — az oroszokról ír, az elnyomott népről, s a cári zsarnokságról. E cikkben írja: „Kell, hogy bizonyos eszmák és törekvések tudatvilági periódusát a megvalósulások pe- riódusa kövessék. A fejtegetések és beszélgetések után tetteink kell jönnie!”

Végül Osztrovszkij annakidején nagy port felvert drámáját a „Zi- vatar”-t elemzi, éppen mert an- nak hősnője, Katerina, fellázad az őt valóssággal fogva tartó pénzé- hes, zsarnoki családjának uralma ellen s mert másképp nem men- kilhet elől: — a halált választ- ja. Katerina másképp nem tehetett, De Dobroljubov tudja és érzékelt- tette, hogy mit kellett tennie a nagy orosz népnek, mely szabada- lásra vágyott egy nagyobb zsar- nok: a cári önkényről.

A nagy művek sorából való az „Orosz realizmus”. Egy dialekti- kusan gondolkozó nagy író és kritikus lángolóan cselekvő — s nem elvont műve, melyet ismer- nie kell minden irodalom iránt érdeklődő embernek.

Falusi színjátszók Szalmaron

Szépszámu közönség előtt, a szatmári városi színházban be- mutatkozott a Magyar Népi Szövetség szatmárhegyi szín- játszó-, táncos- és énekes cso- portja. Színrekerült a „Ludas Matyi”.

Az előadás első részét román és magyar ének- és táncszámok töltötték ki. Utána következett, Vadnai Erzsébet rendezésében, a „Ludas Matyi.” A címszerepet Koródi László, Julist Juhász Er- zsébet alakította. Az előadás ki- emelkedő szereplője Döbröginé — Haller Jusztin volt, aki az ösz- szes szereplők között a legott- honosabban mozgott a szinpa- don és természetesen játékaival emberközelségbe tudta vinni alakítását.

Ha valamennyi szereplő nem is tudott megbirkózni tökélete- sen feladatával, még így is ko- mely teljesítménynek kell minő- sítelnünk azt a ténytet, hogy a városi színházban egész estét betöltő műsört nyújtott egyik falusi színjátszó csoportunk. A műsor összeállításában Sele- jan Gyula iskolaigazgató és az énekek betanításában Kiss Pál jó munkát végzett. A jövőben azonban célszerűbb lenne az elő- adás idejének tartamát rövi- debbre szabni.

AZ ARLUS

TORDAI MUNKÁJÁBÓL

Az ARLUS tordai szervezeté- nek előadássorozata mind na- gyobb vovzást gyakorol a város dolgozóira. A székház diszterme szüknek bizonyult az előadások iránt érdeklődők befogadására, ezért a vezetőség vasárnaponként két előadást rendez: külön az if- juság és külön a felnőttek részé- re. Február közepén kezdődött meg a párhuzamos előadások so- rozata, amelynek kiemelkedő ese- ménye volt a „Hogyan jöttek lét- re a szovjetek?” című, román és magyar nyelven éhangzott elő- adás.

NEMES MIKLÓS levelező.

Német tömegszervezetek csatlakozása a Béke-Világértkezelethez

Berlini Rador-jelentés közli, hogy a Német Nép Tanácsának, a német értelmiségiek demokratikus szervezetének és a Béke-Világkongresszus német előkészítő bizottságának a felhívása nagy visszhangot keltett s a német népi tömegek melegen támogatják. A nagy tömegszervezetek kinyilvánították, hogy készek résztvenni a kongresszuson. Hasonló nyilatkozatot adott a német nők demokrata szövetsége, a szabad német ifjúság szövetsége, továbbá a különböző munkásszakszervezetek, vallási egyesületek és más szervezetek.

Londoni híradás szerint az angol közvéleményt felháborítja az, hogy az amerikai külügyminisztérium nem adott beutazási engedélyt az amerikai értelmiségiek newyorki békeértkezeletre küldött angol küldötteknek. Az amerikai küldöttség tagjai sajtóértekezleten tiltakoztak az amerikai hatóságok eljárása ellen. Párisi jelentés szerint a Béke-Világértkezelet előkészítő bizottsága felszólította a francia külügyminisztériumot, hogy tiltakozzék az amerikai értelmiségiek békekongresszusára készülő francia küldöttség beutazási engedélyének megtagadása ellen.

64 ORSZÁG 50 MILLIÓ IFJÁ A BÉKE OLDALÁN

Moszkvai jelentés ismerteti Bogatirjovnak, a szovjet ifjúság antifasiszta bizottsága elnökének a nyilatkozatát. Bogatirjov kifejtette, hogy a Demokratikus Ifjúsági Világösszevétel a tartós békéért, a demokráciáért és a nemzeti függetlenségért való harcra szólította fel a világ ifjúságát. 64 országra 50 millió tagja nevében a Szövetség kijelenti, hogy csatlakozik a Nemzetközi Békekon-

gresszus összehívására vonatkozó kezdeményezéshez. A nyilatkozat a továbbiakban felsorolja, hogy Olaszország, Franciaország, Anglia, az Egyesült Államok demokratikus ifjúsága szintén csatlakozik a Világösszevétel célkitűzé-

Az olasz rendőrség a békéért tüntető tömegbe lönt

A TASS-ügynökség olasz demokratikus körökből nyert értesülés alapján közli, hogy Scelba olasz belügyminiszter az Atlanti-paktum és a kormány politikája ellen tiltakozó tömeggel szemben a mind féktelenebb terror politikáját alkalmazza. Lavello helységben március 20-án a rendőrség előbb könnyfakasztó bombát használt, majd sortűzetet adott le a tömegre. 11 ember megsebesült. Bari megyében, Cernignolában a rendőrség letartóztatott 7 személyt és megtámadta a békés polgárokat. Lecceben őrizetbe vettek 8 személyt, mert felírták a falakra a „Béke” szót. Minden elnyomó intézkedés ellenére egész Olaszországban egymást érik a kormányellenes hatalmas tüntetések.

A „Friheten” című lap közli a Norvég Kommunista Pártnak a norvég néphez intézett felhívását. „Az Atlanti-paktum — mondja a felhívás — támadó paktum és ellenkezik az ENSZ alapokmányával. Az Egyesült Államok a szocializmus országa, a Szovjetunió, a népi demokráciák és a világ minden haladó ereje ellen irányuló tömböt próbál létrehozni. Norvégia részére ez azt jelentené, hogy az országot a nyugati „demokráciák” uralma alá helyezik. Norvégia részvétele az Atlanti-paktumban azt jelentené, hogy az

sejhez és sűrűt a leszerelést, valamint a Szovjetunióval való baráti kapcsolatokat. A népi demokratikus országok ifjúsága, szoros egységben a szovjet ifjúsággal, harcol a béke megteremtéséért és jelentős sikereket ér el az építő munka és a tanulás terén.

ország katonai szempontból ki van szolgáltatva az Egyesült Államok szeszélyének. A norvég nép nem akar résztvenni katonai tömbben. Harcolni fogunk az Atlanti-paktum ellen. Minden béke- és szabadságszerető norvégot a paktum elleni tiltakozásra szólítunk.”

Ottawából jelentik, hogy Torontóban, az Atlanti-paktum elleni egyik tiltakozó gyűlésen a kanadai haladó munkáspárt elnöke, Tom Buck kijelentette, hogy ez a paktum valóságos öngyilkosság s ellene való tiltakozásra szólította a kanadaiakat. A kanadai haladó ifjúság szervezete ezernyi kilátványban tiltakozott Kanadának az Atlanti-paktumba kapcsolása ellen.

3600 tonna kiváló tavaszbuza-vetőmag érkezett a Szovjetunióból

BUKAREST. (Rador.) — A zegény- és középparasztság megsegítése érdekében nagy barátunk, a Szovjetunió újabb tavaszi vetőmagmennyiséget küldött országunkba. Március 18-án a konstancai kikötőbe érkezett Tajganosz szovjet teherhajó, amely 3600 tonna kitünő válogatott tavaszi vetőbuzát hozott számunkra.

A kiváló minőségű tavaszbuza vetőmagot a földművelésügyi minisztérium a mezőgazdasági kamarák útján osztja szét a zegény- és középparasztság között.

1951 évi munkájukat végzi már a szaratovi golyóscsapógyár 300 munkása

SZARATOV. — A szaratovi 3-ik ágy alkatrészeket ma már acél-számu golyóscsapógyár üzemkolból gyártják. Ugyanakkor bevezették a film vágásának gyorsított módszereit, ugyanakkor az eljárást termelési versenyben és ezzel a munkafolyamatot jelentős mértékben megkönnyítették. Fedotova komzomolista munkásnő 200 százalékkal haladja túl a napi normát. Voronyesev fiatal lakatos 2 év alatt 8 ésszerűsítő javaslatot tett, melyeknek alkalmazásával az üzem 8 millió rubel megtakarítást ért el. A szaratovi 3-ik ágy alkatrészeket ma már acél-számu golyóscsapógyár üzemkolból gyártják. Ugyanakkor bevezették a film vágásának gyorsított módszereit, ugyanakkor az eljárást termelési versenyben és ezzel a munkafolyamatot jelentős mértékben megkönnyítették. Fedotova komzomolista munkásnő 200 százalékkal haladja túl a napi normát. Voronyesev fiatal lakatos 2 év alatt 8 ésszerűsítő javaslatot tett, melyeknek alkalmazásával az üzem 8 millió rubel megtakarítást ért el. A szaratovi 3-ik ágy alkatrészeket ma már acél-számu golyóscsapógyár üzemkolból gyártják. Ugyanakkor bevezették a film vágásának gyorsított módszereit, ugyanakkor az eljárást termelési versenyben és ezzel a munkafolyamatot jelentős mértékben megkönnyítették. Fedotova komzomolista munkásnő 200 százalékkal haladja túl a napi normát. Voronyesev fiatal lakatos 2 év alatt 8 ésszerűsítő javaslatot tett, melyeknek alkalmazásával az üzem 8 millió rubel megtakarítást ért el.

Uj kórházak, laboratóriumok, egészségházak, körorvosi állomások,

a népbetegségek elleni nagyszabású hadjárat jelzi, hogy

Népköztársaságunk legértékesebb tőkéje az ember

KOLOZSVÁR — A dolgozók egészségvédelmét elsőrendű feladatnak tekintik a dolgozó népkormányok. A tőkés-földesuri rendszer örökségét, a népbetegségek nagyfokú elterjedését kell felszámoljuk, s biztosítani kell a dolgozók részére testi erejük megőrzését, a betegek gondos kezelését, biztos gyógyulását.

Ezt a munkát, a hiányok pótlását nem lehet egyik napról a másikra megoldani. Hatalmas összefogás szükséges új kórházak és pihenőotthonok létesítésére. Rengősen felvilágosító munkát kell folytatnunk, hogy a betegségek terjedését megakadályozzuk. A modern orvostudomány feladatának tekintik a megbetegedések megelőzését. Természetes, hogy ez szorosan összefügg a földesuri-kapitalista rendszertől örökölt népbetegségek felszámolásával. Ezért a vérhajban és tüdőbajban szenvedők gyógyítására különleges súlyt helyeznek egészségügyi hatóságaink s ezzel a munkával párhuzamosan oldják meg a többi feladatokat is.

Hatalmas arányú egészségügyi terv készült erre az évre, amely a városi és a multban teljesen elhanyagolt falusi egészségvédelemről egyformán gondoskodik.

AZ EGÉSZSÉGVEDELMI TERV

A Kolozs Tartományi Egészségügyi Vezérfelügyelőség hatáskörébe tartozó megyék: Bihar, Alsó-

Fehér, Maros-Torda, Aranyos-Torda, Kolozs, Maramaros, Szilágy, Beszterce és Szatmár megyékre vonatkozó terv száz százalékosan javítja e megyék egészségügyi viszonyait.

A terv keretében teljesen át-szervezik a gyermek- és anyavédelmet. Itt a háborus sebek gyógyítása az elsőrendű szempont. Az anyavédelmet szorosan

összekapcsolják a csecsemővédelemmel. Ez év augusztus 23-ig szülőotthonokat, anya- és csecsemővédő állomásokat létesítenek Bihar, Kolozs, Szatmár és Maros megyék minden olyan falujában, ahol körorvosi székely van. Augusztus 23. után Alsó-Fehér, Maramaros és Szilágy megyékben kerül sor az előbbi mértékben, a szülőotthonok kiépítésére.

36 új orvosi kör

A körorvosi székelyeket kibővítik. Eddig gyakran megtörtént az, hogy egyetlen körorvosra 20—22 ezer lakos jutott. A minisztérium a vezérfelügyelőség területén 36 új körorvosi székely létesítését engedélyezte. Az új körorvosi székelyek elosztásánál a szükségesség szempontja érvényesült. Szilágy megyében 9 új kört állítanak fel így a körorvosi székelyek száma 27-ről 36-ra emelkedik. Biharban 50-ről 58-ra emelik a körorvosok számát, Kolozsban 35-ről 37-re, Maramarosban 20-ról 21-re, Maros megyében 27-ről 32-re, Beszterce-Naszódban 13-ról 17-re, Szamos megyében 25-ről 29-re.

Uj egészségházak

A nagyszabású terv értelmében minden megyében legalább egy újabb új egészségházat építenek. Uj csecsemőotthonokat Maramaros-szigeten és Tordán építenek.

A vezérfelügyelőség területén eddig csak Kolozsváron, Nagyvá-

1030 új kórházi férőhelyek

létesítenek a terv keretében, a vezérfelügyelőség területén. Korszerűsítik a szentlászlói tüdőbetegkórházat, 200 férőhelyre bővíti ki a nagyenyedi tüdőbetegkórház befogadó képességét, s tüdőszakosztályokat létesítenek Topánfalván, Etesden és a szatmári kórház mellett.

Erdőszádon 15 millió lej költséggel kisebb kórházakat megfejelt egészségházakat építenek.

A fertőzőbetegségek ellen

A betegségek megelőzésére nagy súlyt fektet a terv. Ennek érdekében védőoltással látják el a lakosság jórésztét, a gyermekeket és az olyan személyeket, akik fertőzőveszélyes területen élnek. Ez évben 166 ezer feketehimlő elleni oltást fognak végezni a felügyelőség területén. 250 ezer vörheny (skarlát) elleni védőoltást. A tavasz folyamán 150 ezer öszlét továbbá 200 ezer személyt oltanak be. 132 ezer dolgozót látnak el

Sulyos megoldásra váró kérdés volt az egészségügyi laboratóriumok kérdése. A vezérfelügyelőség területén csak Kolozsvárt és Nagyváradon voltak vizsgáló állomások. Gyakran megtörtént az, hogy a távoli vidékekről Kolozsvárra és Nagyváradra vizsgálatra küldött vér, vagy váladék a szállítás alatt megromlott, nem lehetett felhasználni, nem lehetett kimutatni a kórokozókat

hasznos elleni védőoltással. Mindezekhez megfelelő egészségügyi személyzetre van szükség. A kiképzett személyzet rendelkezésére áll, csupán elosztásukat kell ésszerűsíteni. A további szakember-kiképzés máris folyamatban van. A terv végrehajtásakor 7000 ember fogja szolgálni az egészségügyi vezérfelügyelőség területén élő dolgozók egészségvédelmét.

Harmadszor kért normaemelést

Varga László, az „Unirea” acélárugyár élmunkása

Az esztergapatok és gyalugépek mellett fiatal gyerekek sűrűsödnek. A gépipari iskola 120 növendéke dolgozik az Unirea műhelyeiben. Az újszülött iskolai tanulói egytől-egyig a gyárak, üzemek volt tanoncainak sorából kerültek ki. A délutáni órákban elméleti oktatásban részesülnek, a délelőtti pedig az Unirea acélárugyárban, gyakorló munkával töltik.

Mezei György és Balogh Imre, az iskola III. osztályának tanulói. Mindketten az Unireában voltak tanoncok. Nézzük a munkájukat. Egy gyapjufésülő-gép csapágyrendszerének tervrajza fekszik előttük. Az esztergapaton pedig formálják, csiszolják a csapágyat. Ha valami kétség merül fel munkájukban, ott vannak a tapasztalt, gyakorlott munkások, akik szeretettel, gondossággal mutatnak meg egy-egy célszerűbb, hasznosabb fogást, vagy hívják fel figyelmüket a kisebb hibákra. Nyesmí azonban a legtrikább esetben fordul elő. Olyan szakértelemmel csiszolják a kis csapágyat, mintha világéletükben mást sem csináltak volna. Idősebb munkástársaik, tanítómestereik, valóban jó munkát végeztek.

A kovácsműhely grafikonja azt mutatja, hogy a márciusra előirányzott mennyiséget már 90 százalékban letermelték. A hátralévő 9 nap alatt bizonyosan jóval túl is haladják a termelési tervet.

A kovácsműhely minden munkása teljesítőképessége legjavát nyújtja.

Varga László már háromszor kérte normáinak felemelését. Az izzó vasrudakra percenként 180 ütést mér a villanykalapács. Az ütőszám teljes kihasználásán múlik a minőség, s természetesen a mennyiség munka fokozása. Varga László kihasználja a kalapács minden ütését és pillanatok alatt hullanak a fémláda a még

izzó, de tökéletes formát nyert lópatkósarkok.

— Napi 8 órai munkaidőre 114 kilogramm a megállapított norma — mondja Varga László. — A magam részére már harmadszor kérték a norma emelését és 200 kilogrammot vállaltam önként.

Két munkástársam megbetegedése folytán azonban az a veszély fenyegette csoportunkat, hogy az előirányzott mennyiséget nem tudjuk teljesíteni. A munka folyamatoságában azonban nem állhat elő zökkenő. Egy oigartával kevesebbet szívok, a beszélgetést munka utánra hagyom és a napi teljesítményem elérte a 220 kilót. A hiányzókat helyettesítő, kevesebb gyakorlattal rendelkező munkástársaim gyengébb teljesítménye kiegészül.

Igy beszél egy élmunkás! És így érthetővé válnak dolgozóink ragyogó teljesítményei.

Csatlakoztak az újságírók a nemzetközi békekongresszushoz

BUKAREST. (Rador.) — A városi újságírók nagygyűlést tartottak, melyen üdvözölték a RNK értelmiséginek közelebről összehívó kongresszusát. Megállapították, hogy országunk sajtója fontos szerepet játszik a széles népi rétegeknek az imperialista-ellenes arcvonal keretében való mozgósításában és megszervezésében.

A sajtó munkásai szilárd harcálláséval sorakoznak fel az egész világ haladó erői mellé, melynek élén a nagy Szovjetunió áll, küzdenek az imperializmus és annak rothadt ideológiája ellen és harcolnak a békéért és kulturáért.

A nagygyűlés ugyanakkor csatlakozását jelentette be a párisi világkongresszus hatalmas tábor h. z. Népköztársaságunk újságírói csatlakoznak azokhoz a százmilliókhoz, akik most, mint mindent elsöprő hullám emelkednek fel a háborus uszítók ellen.

Ugyanakkor a nagygyűlés tiltakozott Manolisz Gleozsz, a Görög Kommunista Párt lapja főszerkesztőjének halálraítélése ellen és kéri azonnali szabadonbocsátását.

A Román Munkáspárt feladatai a falu szocialista átalakításáért vívott harcban

Közljük a „Tartós Békéért, Népi Demokráciáért!”, a Kommunista és Munkáspártok és Tájékoztató Irodájának lapjából Gheorghe Gheorghiu-Dejnek a Román Munkáspárt főtitkáranak az RMP Központi Vezetősége 1949 március 3-5-én tartott plenáris ülésén mondott beszámolóját (rövidített gyorsírási feljegyzés).

A Román Munkáspárt Központi Vezetősége teljes ülésének feladata, hogy megvitassa Pártunknak a munkásosztály és a dolgozó parasztság szövetsége megerősítésének, valamint a mezőgazdaság szocialista átalakításával kapcsolatos munkájának kérdését. A kérdés napirendre tűzése azoknak a sikereknek következménye, amelyeket a munkásosztály, a dolgozó parasztsággal szövetkezve, Pártunk vezetése alatt, a politikai hatalom kivívásáért és a szocializmus felépítéséért folytatott harc során elért.

A Román Népköztársaságban minden szükséges feltétele megvan a szocializmus sikeres felépítésének. Az alapvető feltétel a Szovjetunió hatalmas segítsége, amely megerősíti helyzetünket az imperializmus rabló terveivel szemben és biztos alapot teremt a szocializmus építéséhez.

Lenin—Stálin zseniális tanítása, a SzK(b)P példája segített bennünket a munkásosztály megszervezésében és a burzsoázia, valamint a földbirtokosok uralmának megsemmisítéséért vívott küzdelem irányításában. Erre a tanításra, erre a példára támaszkodva, tanuljuk a szocialista társadalom építését.

A Szovjetunió dicsőséges hadserege kiűzte Romániából a német fasiszta megszállókat és lehetővé tette a dolgozóknak a nemzeti függetlenségért, demokráciáért és szocializmusért vívott küzdelmét.

A Kétszörös Gazdasági Segítség Tanácsának megteremtése, amelynek tagjai a Szovjetunió és a népi demokrácia országai, szilárd gazdasági alapot jelent a nemzet függetlenségéért, az angol-amerikai népelemző imperialista tervek ellen, valamint a szocializmus mielőbbi felépítéséért vívott küzdelem számára országunkban.

A másik elengedhetetlen feltétel, amely ennek a feladatnak teljesítését biztosítja, az, hogy a politikai hatalom a munkásosztály kezében van, amely a parasztsággal szövetkezve, a hatalmat arra használja fel, hogy elnyomja a burzsoázia minden kísérletét, amellyel az vissza akarja állítani a régi osztályuralmat, akadályozni próbálja a szocializmus építését. A munkásosztály az államhatalmat a kizsákmányoló osztályok felszámolására, a kapitalizmusból a szocializmusba vezető átmenet biztosítására használja fel.

A harmadik meglévő feltétel az, hogy a legnagyobb iparvállalatok, bányák, a közlekedés, bankok és biztosító társaságok átmenetnek az állam kezébe, aminek eredményeképpen a munkásosztály rendelkezésére áll az ipari termelőeszközök nagyobb része és pénzügyi tartalékokat és mindenfajta erőforrást felhasználhat a szocialista felhalmozás érdekében.

A parasztkérdés megoldása a proletáriátus diktatúrájának egyik legfőbb és legnehezebb feladata. E feladat érdekében állandó harcra van szükség a mezőgazdaságban található kapitalista elemek korlátozására, majd felszámolására, a munkásosztálynak a dolgozó parasztsággal a szocializmus építése érdekében kötött szövetségének megerősítésére. A Román Munkáspárt a marx-lenini tanítástól ve-

zetve a parasztkérdést a proletárdiktatúra általános kérdésének részeként, nevezetesen a munkásosztály fő szövetsége kérdése részeként tekinti.

A parasztság 1945 elején, a Kommunista Párt által szervezett és vezetett harc során, földet kapott. A Kommunista Párt vezetésével a proletáriátus, a parasztsággal szövetkezve, megdöntötte a földbirtokosok gazdasági és politikai hatalmát, felszámolta őket, mint osztályt. A földbirtokosoknak, mint osztálynak felszámolása és a földreformnak a földnélküli és törpebirtokos parasztok javára történt végrehajtása megerősítette a parasztság hitét a munkásosztály politikai hatalmában és elősegítette a munkásosztálynak a dolgozó parasztsággal kötött szövetsége megerősítését.

A Románia fejlődésének útjába álló reakciós erők eltávolításával a szegény- és középparasztságnak lehetővé vált anyagi helyzetének megjavítása. Ez azonban ugyanakkor kibővítette a falu kapitalizmus szülő kisártermelő szektorát.

A földreform jelentékeny változásokhoz hozta a falu osztályviszonyait. A földbirtokosok versenytől megszabadult zsíros parasztok maguknak próbálták megszerezni a földet. A kulákok csak a kormányunk pártunk kezdeményezésére tett intézkedései következtében kényszerültek visszavonulni a parasztnak azokat a földeket, amelyeket az 1946-os és 1947-es szárazság idején potom áron összevásároltak.

Mintán a kormányból a burzsoázia utolsó képviselőit is eltávolítottuk és a királyságot meg-

döntöttük, viszont a proletáriátus a dolgozó parasztsággal szövetkezve megszerezte a politikai hatalmat, lehetővé vált a szegény- és középparasztságot a falusi kizsákmányoló elemekkel szemben védő politika fokozása, a kulákságot korlátozó politika végrehajtása.

Az ipar fejlődése fontos tényezője volt a népi hatalom és a munkásosztálynak a dolgozó parasztsággal kötött szövetsége megerősítésének. 1948-ban az ipari termelés 1938-cal összehasonlítva: öntött vasban 144 százalékot, acélban 123 százalékot, hengerelt fémekben 131 százalékot, vasércben 149 százalékot, földgázban 420 százalékot, szénben 100 százalékot tett ki.

A kölaiparban megállítottuk az angol-amerikai szabotázs okozta termelés-csökkenést.

A marxizmus-leninizmus és a szocializmus Szovjetunióban aratott diadalának hatalmas történelmi példája azt tanítja, hogy szocializmust csupán társadalmi alapon lehet megvalósítani, ha minden fő termelő eszközt mind a városban, mind pedig a faluban állami és szövetkezeti tulajdonná változtatjuk.

Következésképpen, a szocializmus teljes diadala mindaddig lehetetlen, amíg a faluban és a városban továbbra is megvan a termelőeszközök magántulajdona, beleértve a földet is. Azonban a föld államosításának kérdése jelenleg országunk feltételei mellett nem időszerű.

A Román Munkáspárt feladatul tűzi ki, hogy a faluban olyan politikát folytat, olyan gyakorlati intézkedéseket tesz, amelyek megvé-

delmezik a dolgozó parasztságot a kulákok fosztogató, bárbar pusztításától és kizsákmányolásától és fokozatosan előkészítik a feltételeket a parasztság átmenetének a szocializmusba.

E célok érdekében a Párt síkra száll a zsíros parasztság korlátozása és fokozatos kizsákmányolása mellett, a föld eladásának, vételének és bérbeadásának megtiltása mellett (hogy elhárítsa a szegény- és középparasztnak földje elvesztésének veszélyét), fejleszti a mezőgazdasági szövetkezetek minden formáját, elősegíti a mezőgazdaságban állami mezőgazdasági gépparkok és a szövetkezetek saját eszközei segítségével végrehajtandó szélesebbkörű gépesítését és villamosítását, széleskörű pénzügyi segínyt nyújt a szövetkezeteknek és a dolgozó parasztságnak. A szocializmus anyagi és műszaki alapjainak megteremtésével együtt a Párt a faluban rendszeres munkát fog folytatni a szegény- és középparasztság sorában, hogy meggyőzze őket a kollektív gazdaságokban történő fokozatos egyetemes szükségességről, minthogy a mezőgazdaság kollektivizálása csak a parasztnak teljes önkéntességének alapján valósítható meg. Midőn a parasztság áttér a mezőgazdaság kollektivizálására, akkor a teljes kollektivizálás alapján lehetővé válik a kulákságnak, mint osztálynak teljes felszámolása.

A falunak a megjelölt úton történő fejlesztése eredményeképpen a kollektív gazdaságoknak biztosítják minden földjük örök használatát. Ily módon megoldódik a föld köztulajdonba vételének, a falu szocialista átalakításának kérdése.

A falu társadalmi összetétele

Az 1948 január 25-én végrehajtott népszámlálás szerint Románia falvaiban 3,067,000 önálló parasztagazdaság volt.

A mezőgazdasági munkások jelentékeny tömege (több mint 250 ezer család) alkotja a falusi lakosság leghaladékosabb részét. A mezőgazdasági munkások, akik a zsíros parasztnak dolgoznak, sokkal kisebb bért kapnak, mint a városi munkások és a kulákok könyörtelenül kizsákmányolják őket; de nemrégiben még a földbirtokosok kizsákmányolása alatt szenvedtek. Ezen különbözik ezektől az állami mezőgazdaságokban dolgozó munkások helyzete, akiknek az állam jobb élet- és munkafeltételeket biztosít.

A falusi lakosság abszolút többségét (57 százalék) a szegény- és kisparasztnak tesszük ki, akiknek birtoka (három hektárig!) túlkicsiny az elviselehető létfenntartáshoz. A parasztság eme részének súlyos helyzetét még nehezíti, hogy a gazdaságok többségében a birtok több tagban szét van szorva. Ma már azonban a szegényparasztnak nem védte meg a kulákok rablásával szemben. Vélő őket a népi demokrácia rendje. A szegény parasztság, a Román Munkáspárt főtitkarsága a faluban.

A középparasztság a falusi lakosság jelentékeny csoportja (33 százalék) és vagyoni helyzetét tekintve nagy tarkaság jellemzi.

Ugyanakkor feltétlenül meg kell érteni a középparasztnak természetének kettősségét. Mint tulajdonos nem zsákmányol ki más dolgozókat és bár tulajdonosi érdekek irányítják, a kulákok gazdasági befolyása alatt áll, gyakran függ is tőlük, amiből az következik, hogy átmenjen a szegényparasztnak oldalára — a munkásosztály oldalára és annak vezetésére részt vesz a harcban — a legnépesebb kizsákmányoló osztály — a falusi burzsoázia — a zsíros parasztnak ellen. A középparasztság hozza piacra az áruháza összeszűrt termékeit, há-

romítottát. A szegényparasztnak együtt a középparasztnak is a dolgozó parasztsághoz tartoznak.

A földbirtokosok eltávolítása után a kulákok maradtak a falu utolsó, legjelentékenyebb kizsákmányoló osztálya. Bár számuk viszonylag nem nagy, mégis nem csekély gazdasági erőt képviselnek. Ez az erő az 1945-ös földreform után megnőtt. Ez a falusi burzsoázia mind közvetlenül, mind pedig közvetve kizsákmányolja a mezőgazdasági munkásokat, a szegényparasztnak és a középparasztnak.

Pártunk előtt, a munkásosztály előtt áll a szocialista társadalom felépítésének nagy feladata. Románia munkásosztálya már rálépett a szocializmus építésének útjára.

A szocializmust azonban nem lehet csupán a városban felépíteni. A szocializmus felépítése magában foglalja a mezőgazdaság szocialista átalakítását is. Le kell küzdünk az ellentétet, amely abból származik, hogy a városban fejlődik a szocializmus, ugyanakkor viszont a faluban továbbra is túlsúlyban van az egyéni kisgazdaság, amely, mint Lenin rámutatott „állandóan, naponta, minden órában természetesen és tömegesen száll a kapitalizmust és a burzsoáziát”.

A mezőgazdaság színvonalát csak a kollektív gazdálkodásra való átmenet eredményeképpen lehet emelni.

Meggyőződhet-e a szegény- és középparasztság arról, hogy anyagi és kulturális jólétének útja a nagy kollektív gazdaságokba történő egyesülés? Kétszertelenül igen. A munkásosztály segítségével és vezetésével, kitartó és állandó felvilágosító munka mellett, ha a szegény- és középparasztságot gyakorlatban, konkrét példák-

A zsíros parasztnak mostanáig sikerült a középparasztnak, sőt a szegényparasztnak is egy részét befolyásuk alatt tartani. Kizsákmányoló osztályvonaluk azonban egyre inkább kielezi az ellentéteket a kulákság és a parasztság többi része között.

Természetes, hogy a népi demokrácia állama az egyre élesedő falusi osztályharc viszonyai között határozottan a dolgozó parasztság érdekeinek védelmére kel.

Csak a jugoszláv áruháza nacionalista klikkje, élén Titoval, Rankoviccsal és Kardeljével, hűnyhat

szemet a falusi osztályharc kieleződése felett, hirdetheti az osztálybékét és állíthatja, hogy az osztályharc a kapitalizmusból szocializmusba vezető átmeneti időszakban nem éleződik ki, hanem ellanyhul. A Tito-klikk utat nyitott a falusi kapitalista kizsákmányolás fokozódásának, elpalástolja az osztályharcot — az osztálytagozódást, tagadja a munkásosztály vezető szerepét és lefegyverzi a Jugoszláv Kommunista Pártot a szocializmus építésének útján mutatkozó nehézségekkel szemben.

A kisajátított földbirtokosok maradékal országunkban mindent megtettek, hogy maguk köré csoportosítsák a reakciós elemeket. Kapcsolatot tartottak fenn — amint ezt az Auschnitt és Pop vezette szabotőrök és kémek pére bebizonyította — az imperialista ügynökökkel és a városi és falusi burzsoáziával együtt armánykodtak a népi demokrácia ellen. A kormány nemrégiben intézkedéseket tett, amelyeknek célja a földesúri tulajdon maradékainak teljes felszámolása.

A népi demokrácia rendjének megteremtése gyökeresen megváltoztatja a mezőgazdaság helyzetét és fejlődésének menetét, az osztályerők új megoszlását szabja meg a faluban, más irányt ad a parasztagazdaság fejlődésének. A proletárdiktatúra feladatait teljesítő népi demokrácia biztosítja a feltételeket a kis- és középparasztságnak a szocializmus építése útjára vezetéséhez, új viszonyokat teremt a város és a falu között.

A magánszektoron kívül mezőgazdaságunknak van szocialista szektora is. Ehhez a szektorhoz tartoznak az állami mezőgazdaságok, amelyek a népi demokrácia államának tulajdona, azaz minden dolgozó vagyona és máris fontos szerepet játszanak a mezőgazdasági termelésben.

Az újjászervezett mezőgazdasági szövetkezeti mozgalom jelentékeny részét teszi a mezőgazdaság szocialista szektorának.

A mezőgazdasági gép- és traktorállomások fennállásuk rövid ideje alatt teljes mértékben bebizonyították hasznos voltukat. A kormány legutóbbi határozata, amely könnyítéseket nyújt a gép- és traktorállomások használatához, a dolgozó parasztságot, hozzájárult a gép- és traktorállomások megerősítéséhez.

A Párt parasztpolitikája

kal győzzük meg a nagy kollektív gazdaság előnyeiről a kis gazdasággal szemben, akkor egyesíthetjük a dolgozó parasztnak tömegét és hatalmas erővé kovácsolhatjuk őket, amely képes küzdeni az ellenjáró szocialista mezőgazdaság megteremtéséért.

Világos, hogy a szegény- és középparasztságnak a kollektív gazdálkodás útjára történő átmenete hosszasan folyamat és ezért a kis- és középparasztság hosszú időn át fontos szerepet fog játszani a mezőgazdasági termékek beszolgáltatásában.

A kollektív mezőgazdaságra történő átmenet megsemmisíti a kapitalista kizsákmányolást és felszámolja a kulákságot, amely ennek a kizsákmányolásnak hordozója. E cél elérése azonban „a Pártunk — amint erre a Tájékoztató Irodának „Jugoszlávia Kommunista Pártja helyzetéről” szóló határozata rámutat — előzetes és hosszasan előkészítő munkával korlátoznia kell a falusi tőkés elemeket, meg kell erősíteni a munkásosztályt és a parasztság szövetségét a munkásosztály vezetésével. Fejlesztenie kell a szocialista ipart, hogy képes legyen megszervezni a gépgyártást a kollektív mezőgazdaság számára, elhamarkodás eh-

ben a dologban csak helyrehozhatatlan kárt okozhat”.

Amíg nem teremtettük meg a technikai alapot és a szükséges kérdéseket, amíg nem hajtottuk végre az alapvető felvilágosító munkát a dolgozó parasztság körében, hogy átmenet térjen át a kollektív gazdálkodásra, hibás és káros lenne a tömeges kollektivizálásra áttérni.

A mezőgazdaság szocialista átalakításáért folyó harcban a Párt által vezetett munkásosztály az irányító erő.

Kik a munkásosztály szövetségei, milyen az osztályerők megoszlása a faluban, a mezőgazdaság szocialista átalakításáért folyó harcban?

Sztálin elvtárs arra tanít bennünket, hogy a munkások és parasztnak szövetsége a proletárdiktatúra mai feltételei között csak Lenin ismeretes jelszavával valósítható meg: „Egységre jutni a középparasztsággal — egyetlen pillanatra sem mondva le a kulák elleni harcról és szilárdan a szegényparasztságra támaszkodni.”

Parasztpolitikánk világosnak kell lennie: a szegényparasztságra támaszkodunk, megerősítjük sz-

veleségtől a középparasztsággal és állandóan harcolunk a kulák ellen.

Néha egyes elvtársaink egy lap alá vették a középparasztokat és a kulákokat. Ez igen veszélyes hiba.

A középparasztságot csak akkor téríthetjük a szocializmus útjára, ha meggyőződünk, hogy ez az út érdekében áll. Csak tényleg meggyőződéssel téríthetjük a középparasztot a szocializmus útjára.

A mostani helyzetben a falusi

kapitalista kizsákmányolás ellen vívott harcot feltétlenül a kulákság korlátozásának politikája útján kell folytatni azon az alapon, hogy a mezőgazdasági munkások, szegény- és középparasztok érdekeit a kulákokkal szemben minden kérdésben, a legpróbbakban is, megvédjük, osztályjellegű adópolitikát folytatunk, amely megkönynyíti a szegény- és középparaszt helyzetét és osztálypolitikát folytatunk a gabonabeszolgáltatás, hitelnyújtás területén és minden más téren is.

A kulák korlátozásának politikája nem jelenti a kulákságnak mint osztálynak felszámolását, viszont gátolja gazdasági megerősödését, megakadályozza, hogy kizsákmányolja a dolgozó parasztság tömegeit és lehetővé teszi számunkra, hogy midőn a helyzet már elő lesz készítve, áttérjünk a kulákság teljes felszámolásának politikájára, mozgósítva erre a harcra az egész dolgozó parasztságot.

megszervezettek lesznek és az államhatalom egységes alapjaital és a kulákokra gyakorolt állandó nyomásnak politikáját kell folytatni. A népi tanácsoknak a dolgozó parasztság kultúr-színvonalának emelésének, a szövetkezés minden formája megteremtésének és fejlesztésének emeltyűjévé kell válniuk.

A népi tanácsoknak falusi államhatalmi feladatokat végzése-

A falusi pártmunka

A pártszervezet helyesen felépített munkája a siker záloga a szegény- és középparaszt millióknak a szocializmusért a munkásosztály vezetésével folyó küzdelemben történő bevonása ügyében. Pártunk a dolgozó parasztság soraiban folytatott működésével egész sor pozitív eredményt ért el. A falusi pártszervezetek kifejlődtek és megerősödtek. Ma a falvak tulnyomó többségében van alapszervezet. A pártszervezetek társadalmi összetételéről — hálá az 1944-45-ben beszivárgott kulák elemek eltávolításának — megjavult.

A falusi pártszervezetek politikai tömegmunkája eredményesen megnőtt a mezőgazdasági munkások és a szegényparasztság öntudata, a kulákok politikai befolyása csökkent.

A falusi pártszervezetek szervezik és erősítik a mezőgazdasági munkások szakszervezetét és irányítják annak tevékenységét. Döntő szerepet játszottak a kulák és családok eltávolításában a szövetkezetek vezetőségéből, tevékenyen résztvettek a mezőgazdasági gép- és traktorállomások szervezésében. A falusi pártszervezetek irányító szerepe megerősödött a „Frontul Plugarilor” (Első Front) nevű tömegszervezetben. A falusi pártszervezetek segítették a „Frontul Plugarilor” vezető szerveinek a kulákoktól való megtisztításában.

A pozitív eredmények mellett azonban meg kell látnunk a párt falusi munkájának komoly hibáit is. Ezeknek a hibáknak fő oka, hogy nem elemeztük alaposan a mezőgazdaságban a földreform után bekövetkezett változásokat és ennek következtében nem jelöltük ki a falusi munka világos politikai vonalát.

Főhiba, hogy nem viszonyítottunk világosan és szilárdan a dolgozó parasztnak kollektív gazdaságokba történő egyesítése eszméjének népszerűsítéséhez. A pártszervezetek hosszú időn át kerülték ezt a kérdést, némely helyen pedig a pártmunkások gyökerében hibás propagandát folytattak, kiforgatták a mezőgazdaság szocialista átalakításának nagy eszméjét, amelyet a Szovjetunióban diadalmasan megvalósítottak. Más helyeken egyes baloldali elhajló elemek termelő szövetkezetek alakításához kezdtek, nem számolva azzal, hogy nem voltak meg a szükséges anyagi feltételek és nem hajtották végre az előzetes felvilágosító munkát. Az ilyen hebegurgya tevékenység segített az osztályellenességnek párt- és kormányellenes hirtetésében.

Mindaddig nem fordítottunk állandó figyelmet a szövetkezeti mozgalomra. Egyes, a szövetkezetek vezetőségében felelős állást betöltő elvtársak elvesztették osztályéberségüket, ami megkönynyította az ellenséges elemeknek, hogy lesujtsanak a szövetkezeti mozgalom gazdasági alapjára és csökkentessék azt az anyagi hasznot, amelynek a parasztságnak a szövetkezetekből jutnia kellett volna. Ugyanakkor az állami kereskedelemben működő egyes elvtársak alábecsülték a szövetkezes rendkívül fontos szerepét és kilátásait.

A falusi pártmunkában minden sikereink ellenére vannak még súlyos hibák. Nem sikerült megtalálni a leghatásosabb módszereket arra, hogy valamennyi falusi szervezetünk intenzív pártéletet éljen. Még nagy azoknak a párttagoknak száma, akiknek nincs konkrét pártfeladatuk. A párt propagandatevékenységéről a szóbeli és írásbeli agitáció terén jó eredményeket ért el a faluban, de nem láttuk el megfelelő mértékben a falu a dolgozó parasztság széles tömege számára érthető formában megtervezett agitációs és propaganda anyag-

gal. Igen keveset tettünk a faluban a tudományos ismeretek terjesztéséért az előítéletek elleni harcban. Sok pártszervezetben nem hajtották végre egész határozottan a mezőgazdasági proletáriátusból és a szegény parasztságból származó kádereknek vezető tisztségekbe helyezését.

Ha megszüntetjük ezeket a hibákat, minden pártszervezetet mozgósítunk, akkor leküzdhetjük az előttünk álló nehézségeket. A falusi pártmunkát feltétlenül át kell szerveznünk az osztályharc fejlődésével kapcsolatban előállott új feladatoknak megfelelően.

A párttagokat, a munkások széles tömegeit, a szegény- és középparasztok millióit a munkásosztály és a dolgozó parasztság szövetsége megerősítéséért folyó harc szellemében kell nevelni, mindig szem előtt tartva, hogy a szövetségben a vezetőszerp a munkásosztály, élén Pártunkkal. Minden dolgozóban feltétlenül nevelni kell a kérelmetlen osztálygyűlölet szellemét, a kulákokkal, a dolgozó parasztság eme mohó, kapzsi és ravasz kizsákmányolóival szemben.

A falusi szervező munkát a pártszervezetek megerősítésére, szocialis összetételük megjavítására kell irányítani, hogy a mezőgazdasági munkások és szegény parasztlak legjobb elemeit — legfőbb falusi támaszainkat — bevonjuk a Pártba és a falusi alapszervezetek vezetésébe.

A szövetkezeti mozgalom újjászervezésében, az állami gazdaságokban, a mezőgazdasági gép- és traktorállomásokon, az első kollektív mezőgazdaságokban folyó munkában a pártszervezeteknek legfőbb erőiket kell összpontosítani, hogy ezeket a gazdaságokat az agrotechnika, a munkaszervezés és az anyagi jólét magasabb színvonalára emeljék.

A mezőgazdaság szocialista átalakítása feltételei előkészítésének következetes politikája a falusi osztályharc végső kifejeződésére vezet. A kulákok, hogy kizsákmányolják hadállásaikat megtarthassák, hogy megőrizhessék befolyásukat a szegény- és középparasztságra, minden eszközt felhasználnak, kezdve a harc földalatti módszereitől a közvetlen szabotázsig és bűncselekményig. Ezért minden falusi párttagnak, minden pártszervezetnek a legnagyobb osztályéberséget kell tanúsítania, a szegény- és középparasztok nevelésének munkáját úgy kell megszerveznie, hogy a dolgozó parasztlak tömegei elsöpörjenek minden akadályt, amelyet a kizsákmányoló osztályok a mezőgazdaság szocialista átalakításához vezető út elé állítanak.

A Román Munkáspárt megmutatta, hogy képes mozgósítani a dolgozókat, nagy sikereket ért el az osztályellenesség ellen folyó küzdelemben. A földbirtokosok és tőkés uralmának megszüntetése, a hűbéri maradványok felszámolása, a munkásosztály politikai hatalmának kivívása, és a munkások és dolgozó parasztlak szövetségének megteremtése hosszú folyamat eredménye, majdnem 30 éves harc eredménye, amelyet Pártunk a burzsoázia, a földbirtokosok és legfőbb támaszuk, a reakciós királyság ellen vívott. Ma a Párt előtt, Románia munkásosztálya előtt hatalmas fontos feladat áll. Pártunk, kádereit felfegyverezve a Szovjetunió szocializmusa felépítésének példájával, megvalósítja ezt a valóban történelmi jelentőségű feladatot.

Haladunk előre, telve hittel a munkásosztály erejében és harc szellemében, telve hittel, hogy a legszélesebb népi tömegek harcának megszervezése terén, a szocializmus országunkban való felépítése terén céljainkat elérjük.

A szövetkezeti mozgalom a mezőgazdaság átállításának legfontosabb emeltyűje

A szövetkezeti mozgalom legfőbb jelentősége ma az, hogy összekapcsolja a szegény- és középparasztok millióinak magánérdekeit a dolgozó parasztságnak, mint osztálynak közös érdekével és megteremti az előfeltételeket ahhoz, hogy a dolgozó parasztság áttérhessen a szocializmus útjára.

A szövetkezeti mozgalom munkájára különös figyelmet kell fordítanunk. A szövetkezeti mozgalomnak a legfontosabb emeltyűk egyikének kell lennie, amelyre a faluban a népi demokrácia támaszkodik.

A kollektív mezőgazdaság megszervezéséhez vezető átmenet biztosító legfőbb feltétel: a falusi fogyasztási, értékesítő és ipari szövetkezetek széles tömegmozgalomként történő megszervezése és kifejlesztése. A fogyasztási, értékesítő és iparszövetkezetek fontos szerepet játszanak a dolgozó parasztság és a szocialista ipar között folyó termékcseré megteremtésében, tehát a magánkereskedelem és a kulákok spekulációja korlátozásának és kiszorításának eszközei a munkásosztály és a dolgozó parasztság kezében.

Különleges jelentősége van a termelő szövetkezeteknek a dolgozó parasztság munkatársulása különféle formáinak. Sok faluban a szegény- és középparasztok tár-

sulatokat alakítottak a földnek állami traktorok segítségével történő megművelésére. Megszüntették kicsiny parcelláikat elválasztó meszgyéket, csupán a határköveket hagyták meg és az állami gépek traktorállomások traktoraival az egész földterületet egyben szántották végig.

A város és a falu közti csere megjavításának fontos feladatán kívül a szövetkezeti mozgalom hozzásegít, hogy a parasztságoságokat bekapcsoljuk az állami tervbe és a szükséges nyersanyag rendelkezésre állásával meggyorsítsuk a szocialista ipar fejlődését. Ezt a lehetőséget a gyárak és a szövetkezetek között kötendő len-, kender-, cukorrépa- és gyapot-termelési szerződések segítségével használjuk ki. Ezek a szerződések növelik az ipari növények vételárát és egyben a takarmánytermelést is. Ily módon a szövetkezeti mozgalom hozzájárul a kisárt-termelő parasztság gazdasági jellegének megváltoztatásához.

Az új szövetkezeti mozgalom az árképződés szabályozó tényezője, hozzájárul a mezőgazdasági termékek szilárd árának megőrzéséhez. A szövetkezeti mozgalomnak nyújtandó állami segítségnek megfelelő adópolitikában, hosszútávú hitelynyújtásban és ipari árukkal történő jobb ellátásban kell megnyilvánulnia.

Feltétlenül fokozottabban kell a szövetkezeti mozgalomba bevonni a nőket, különösen azokat, akik a mezőgazdaságnak olyan ágaiban dolgoznak, ahol széles körben alkalmazkodik a női munkát — így a háziiparban, állattenyésztésben stb. Állomásokat kell szervezni, ahol a szegényparasztlak előnyös feltételek mellett kaphatnak mezőgazdasági eszközöket, hogy ezzel ösztönözzék a kölcsönös segítségnyújtás rendszerét a mezőgazdaságban. A szövetkezeti mozgalom teljes egészében meg kell tisztítani a tőkés elemektől, akik sok esetben még meghúzódnak a szövetkezetek vezetőségében. A szövetkezetek vezetőségének csak mezőgazdasági munkásokból, szegény- és középparasztlakból szabad állnia.

Az állami kereskedelem szervei és a szövetkezetek között együttműködésnek kell lenni, szocialista versenyt kell szervezni a magánkereskedelem üzérkedő irányzatai ellen folytatandó harc céljából: fogyasztók jobb kiszolgálásáért, a város és a falu közti csereforgalom megjavításáért.

A Román Munkáspárt mindezen feladatok teljesítése érdekében feltétlenül szükségesnek tartja az egész szövetkezeti rendszer újjászervezését és a falusi szövetkezetek minden fajtája központi irányításának megteremtését.

A mezőgazdasági gépesítésének terén közvetlenül és hatékonyan támogat bennünket a Szovjetunió, amely a gazdasági egyezmény keretében traktorokat és mezőgazdasági gépeket, valamint villamos berendezéseket gyártásához szükséges nyersanyagokat bocsát rendelkezésre.

Különleges jelentőséget tulajdonítunk ezen a szakaszon a mezőgazdaság szocialista átalakításához szükséges káderek nevelésének. Az agrotechnikai és szövetkezeti káderek nevelésének szükségossége mellett különös erővel jelentkezik a dolgozó parasztlak milliós rétegei kultúr-színvonalának emelésének szükségossége a nagy Lenin utasításának megfelelően, aki megmondotta, hogy az egész lakoságnak szövetkezetekbe történő tömörítéséhez a parasztság bizonyos kultúr-színvonalára van szükség.

A Pártunk segítője kell a mezőgazdasági munkások szakszervezetek, hogy szervezetileg egyesítsenek minden családot, minden állandó és ideiglenes mezőgazdasági munkást, fokozzák a harcot a kulákok ellen, saját érdekeikért.

A népi tanácsok, a dolgozók közvetlen szervezetei, azaz a legdemokratikusabb és legerősebb tö-

szétagolt magánföldműveléssel szemben. Feltétlenül nagyobbítani és erősíteni kell az állami gazdaságokat, meg kell szüntetni tábláik szétbontását.

Feladatunk, hogy fejlesszük a mezőgazdasági gép- és traktorállomásokat, amelyek a gyakorlatban győzik meg a szegény- és középparasztot a földművelés gépesített módszereinek előnyeiről, beláttatják vele, hogy jó termés eléréséhez át kell szántani a meszgyéket és egyesíteni kell a parcellákat.

A földművelés teljes gépesítéséhez mintegy 30.000 traktorra van

Az állami gazdaságok szerepe és feladatai

Az állami mezőgazdaságokra fontos feladat hárul a mezőgazdaság szocialista átalakítása terén. A mezőgazdaság fejlesztése fontos központjává kell válni, amelyek nemesített magvakat szolgáltathatnak a dolgozó parasztságnak, új művelési módszerekkel kísérletezhetnek, tenyészállat-állományt nevelnek; mintagazdaságokká kell válni, amelyek a széles dolgozó parasztrétegeknek megmutatják a nagy területen folyó gépesített mezőgazdasági munka, a tudományos mezőgazdasági módszerek és a szocialista földművelés előnyét a

Átmenet a mezőgazdaság kollektív rendszerére és feladataink

Ott, ahol a szegény- és középparasztok elhatározzák, hogy átérnek a földművelés szocialista megszervezésére, ott, ahol erre a legjobb feltételek vannak, meg lehet szervezni — kezdetben korlátozott számban — a kollektív mezőgazdaságokat.

Ezek az első gazdaságok, mintagazdaságok szerepét játsszák majd, amelyeknek példájából a szegény- és középparasztok megtanulhatják, mi a kollektív mezőgazdaság és meggyőződnek a mezőgazdasági szövetkezés eme legmagasabb formájának előnyeiről. Kollektív gazdaságokat csak a Román Munkáspárt K. V.-nek és a Román Népközlársaság kormányának beleegyezésével lehet szervezni.

A kollektív mezőgazdaságok fejlődésének, számbeli növekedésének a szocialista földművelést tökéletesített mezőgazdasági gépekkel ellátó szocialista ipar fejlődésének, ilyen kollektív gazdaságokat irányítani tudó agrotechnikai káderek nevelésének, valamint a dolgozó parasztság széles tömegei körében a kollektív mezőgazdaságnak az egyénivel szemben mutatkozó előnyei megértése fokozódásának megfelelően kell történnie.

Feltétlenül ki kell dolgozni a kollektív gazdaság minta-ala-

szabályát, amely tekintetbe veszi a konkrét feltételeket, amelyek mellett ezeknek a gazdaságoknak szervezésére áttérjünk. Az ilyen minta-alapszabálynak szem előtt kell tartania elsősorban, hogy a kollektív gazdaságban ne legyenek a kulákok. Itt nem eszik szegény- és középparasztlak, másodsor ki kell mondani, hogy a kollektív gazdaságba belépőknek a gazdaság rendelkezésére kell bocsátaniuk földjüket és felszerelésüket azzal, hogy joguk van házuk körül kert- és konyhakert céljaira kisebb földdarabot, a családi szükségletek kielégítésére meghatározott számú háziállatok és szárnyas, valamint a konyhakert megműveléséhez és a háziállatok gondozásához szükséges szerszámokat megtartani. Végül, az alapszabálynak szem előtt kell tartania, hogy a kollektív gazdaságban a termés szétosztásának a végzett munka mennyiségének arányában kell történnie.

A főfeladat — a szocialista földművelés felépítése előkészítő munkáját az egyéni kisparaszti és középparaszti gazdaságoknak nyújtandó gazdasági és technikai segítség kitartható és állandó munkájával összeegyeztetve, szocialista gazdaságokat nemesített

„A művész osztályának füle, szeme és szive, korának hangja“

Gorkijnak ezzel a találó mondásával fejezhetnők ki legjobban azt az új művésztipust, amelynek kinevelése művészeti intézeteink elsődleges feladata. Olyan új szellemű művészműködésre van szükség, ugyanazokért az eszményekért él és lelkesedik, mint a néptömegek. A dolgozók sorából kikerülő tehetségekből olyan művészeket kell nevelnünk, akik hűségesek maradnak osztályukhoz, s művészetükkel a nép kulturális feléledését szolgálják.

A Magyar Művészeti Intézetből kikerülő fiatal alkotóknak merőben különbözniük kell a kizsákmányolók kiszolgálására nevelt művészfajtától. Az Intézet tanárainak és hallgatóinak annál inkább módjukban áll a „művészet a nép szolgálatában“ jelszót valóra váltani, mert ezért a magasabb célkitűzésért nem üldözi senki őket. A Szovjetunió segítségével felfejlődő népi demokratikus rendszerekben nem üldöztetés és romantikus nyomor vár a haladó tudomány és művészet embereire, hanem az alkotás anyagi előfeltételeinek törvényes biztosítása útján a legnagyobb megbecsülés.

Mialatt a nyugati kapitalista rendszerekben a művészet állandóan elkorcsosodik, a népi demokratikus országokban és így a Román Népköztársaságban is, a kultúra virágzásnak indult. Miközben az amerikai trösztkultúra visszafejleszti és megfojtja a Marshall-terv által guzsbakötött népek nemzeti kulturáját, a Szovjetunióval baráti szövetségben levő országokban teljes kultúr szabadságot élveznek az együttélő nemzetiségek.

A népek testvériségének elvén alapuló következetes kulturpolitika egyik kézzelfogható gyümölcse a mi intézetünk is — a Magyar Művészeti Intézet. Míg a régi sovinszta-fasiszta kormányzatok urai arra törekedtek, hogy megsemmisítsék az együttélő nemzetiségek kulturáját, a népi demo-

kratikus kormányzat egyik főfeladatának tartja a különböző ajku dolgozók kulturigényének teljesítését.

Ezek a biztosítékok arra köteleznek bennünket, hogy alkotásainkon keresztül és egész magatartásunkkal állásfoglaljunk a régi világot visszaállítani akaró háborus szítottok ellen, a béke mellett, amely előfeltétele a művészeti tevékenység szabadságának.

Ennek tudatában Intézetünk maroknyi értelmisége lelkesedéssel és együttérzéssel fordul a párisi nemzetközi békenkongresszus előkészületeihez és a Román Népköztársaság értelmiségeinek a békéért és a kulturáért összeülő kongresszusa felé. Tanári karunk és diákságunk úgy véli, hogy a béke hatalmas erőinek ezek a seregszemléi útját állják a háborus bujtatók terelveinek. A világ haladószellemű értelmiségeinek harcos állásfoglalása a népek leigázására törő imperialistákkal szemben, a nemzetközi békeujság újabb sikerét jelenti.

Azt is tudjuk, hogy a békét nem elég akarni, harcolni kell érte. Sajátos viszonyaink között mi úgy képzeljük el ezt a harcot, hogy a szinpad, a zene, az ecset, a véső és az élőszó eszközeit Állami Tervünk sikerének előmozdítására fordítjuk és mindent elkövetünk, hogy az egyes művészek és művésznövendékek lelkében még ott bujkáló polgári nacionalista mentalitást kiküszöböljük és az alkotó művészt mesterséggel és emberleg is hozzákapcsoljuk a kulturáért és a békéért élenhaladó munkásosztályhoz. Ahhoz a munkásosztályhoz, amely a maga munkaterületén, a szocialista munkaversenyek útján megtesz mindent a szocializmus építéséért és ezen keresztül a művészet és általában a kultúra felvirágoztatásáért.

KOVÁCS ZOLTÁN,
a Magyar Művészeti Intézet rektora.

A két kolozsvári egyetem diáksága a béke és művelődés védelmében

A kolozsvári két egyetem diáksága csütörtökön délután a Diákház nagytermében nagygyűlést tartott a Román Népköztársaság értelmiségeinek jövő héten lezajló békekongresszusával és a párisi Béke Világkongresszusnak előkészületeivel kapcsolatban. A nagygyűlés Barbu Cupareco és Lörincz László előadása után a következő határozatot hozta:

„A két kolozsvári egyetem diáksága 1949 március 24-én összeült nagygyűléséről örömmel üdvözlö az egész világ haladó művelődési erőinek a kezdeményezését a világbéke, tudomány és művelődés megvédéséért folytatott harc fokozása érdekében.

Országunk értelmiségeinek kongresszusa, amely nemsokára megkezdődik munkáját, kifejezi országunk haladó értelmiségének azt a törhetetlen akaratát, hogy csatlakozik a Román Népköztársaság és az egész világ dolgozóinak a szocializmus építéséért folytatott harcához. Mi, a két kolozsvári egyetem diákjai, akiket minden szál a dolgozó néphez fűz, kinyilvánítjuk harci akaratunkat és határozottan haladunk azon az úton, amelyet a Román Munkáspárt, Népköztársaságunk vezető ereje mutat. Annak érdekében, hogy munkánk meg hozza a dolgozó nép által várt eredményeket, megfogadjuk, hogy alaposan tanulmányozzuk a marxi-lenini tudományt, a világ legelőrehaladottabb tudományát, amely utmutatás Népköztársaságunk dolgozó népének harcában.

Csatlakozva a világ dolgozóinak a Szovjetunióval, a béke erős bástyájával az élen a békéért és szabadságért és haladásért vívott harcához teljes erőnkkel támogatni fogjuk a béke megvédését szolgáló kongresszust, amely leleplezi az amerikai imperiólizmus mesterkedéseit.

Mi ugyanezen az úton haladunk, együtt harcolva az egész világ haladó tudósainak és értelmiségeivel, a haladó értelmiségiek párisi világkongresszusának a szavával, határozottan kimondjuk: a békéért és a művelődés megvédéséért küzdünk!

Éljen a Béke Világkongresszus!

Éljen a Román Népköztársaság értelmiségeinek a békéért és a művelődéséért összeülő kongresszusa!”

Távirat az értelmiségi kongresszushoz

A nagygyűlés a következő táviratot intézte a Román Népköztársaság értelmiségi kongresszusának kezdeményező bizottságához:

„A két kolozsvári egyetem 1949 március 24-én nagygyűlésre összegyűlt diáksága örömmel üdvözlö országunk haladó értelmiségeinek a béke, a tudomány és a művelődés védelmét szolgáló kongresszusát.

Mi, a kolozsvári egyetemek diákjai, akik a szovjet diákság tapasztalataiból tanulva dolgozunk s harcolunk, még jobban megismerhetjük ragaszkodásunkat a munkásosztályhoz, a béke és a haladás erőihez.

Éljen a Román Népköztársaság értelmiségeinek kongresszusa!

Éljen a világ értelmiségeinek a békéért és a művelődésért való közös harca!”

EZT OLVASSUK:

N. A. DOBROLJUBOV;

Orosz realizmus

(SZIKRA KIADÁS)

Dobroljubov, Hercen, Bjelinszkij és Csernisovszkij — mint e könyv előszavában Lukács György írja — csúcspontot jelentenek az európai gondolkodásban és irodalomban. Jelentőségük épp úgy világ-irodalmi, mint a nagy orosz költők és íróké.

Lenin ismerte és nagyra értékelte Dobroljubovot, e szenvedélyesen igazmondó, a cári Oroszország önkényét és zsarnokságát a maga eszközeivel, minden cenzura ellenére ostromozó fiatal irodalomkritikust, aki mindössze 25 évet élt, de e rövid életben is kimagaslóan nagyot alkotott. „Tüntetések kezdete“ című cikkében, mely 1901-ben jelent meg, így jellemzi a forradalmar lelkű Dobroljubovot: „Író, aki szenvedélyesen gyűlöli az önkényt és szenvedélyesen várja a nép felkelését az önkényuralom ellen.“

E mondatnál talán jobban és tisztábban senki sem jellemezheti a nagy orosz kritikust, kinél „Orosz realizmusa“ gyűlölcim alatt egybefoglalt három tanulmánya — Goncsárovról, Turgenyevről és Osztrovszkijről — most jut el kiváló magyar fordításban (Lukács János Gertrúd munkája) azokhoz az olvasókhöz, akiket érdekelnek a realizta irodalom nagy kérdései.

Téved, aki azt hiszi, hogy a könyv irodalom-tudósoknak, íróknak vagy tisztán elméleti emberek számára íródott szakmunka. Egyáltalán nem az. Az élet csodálatos, eleven, pezsdítő frissességével hat ez a könyv. Természetesen túlhaladta már az idő és a történelem Dobroljubovot. De szemléltetése éppen abban a szemléletben rejlik, mely előrelát, felfedezi a dolgok összefüggését, az írók emberit és íróit. Dobroljubov nem fordulhat egyenesen a rendszer

ellen, de ügyes taktikával mégis vág, ellát, agítál — harcos és forradalmár.

Gogolj „Oblomov“-járól írt kritikája izekre szedi és elemzi nemcsak a művet, hanem az orosz ember akkori gyakori típusát, az „oblomovokat“. Ostorozza tunyaságukat, tette való képtelenségüket, azonosítja magát Gogoljjal és szenvedélyesen fakad ki, „Tette van szélség!“

Mikor Turgenyev „Elbeste“ c. elbeszélését elemzi, mesterei fogással vezeti félre az akkori cenzurát. Inszárovról, a bolgár forradalmárról ír, akinek felforgató tettekre volt szüksége, hogy hazáját felszabadítsa a török iga alól. De egész idő alatt — világosan tudja az olvasó és akkor is tudhatta, mikor e könyvet írták — az oroszokról ír, az elnyomott népről, s a cári zsarnokságról. E cikkben írja: „Kell, hogy bizonyos eszmék és törekvések tudatosságát a megvalósulásuk periódusa kövesse. A fejtegetések és beszélgetések után teltnek kell jönnie!“

Végül Osztrovszkij annakidején nagy port felvert drámáját a „Zavatar“-t elemzi, éppen, mert annak hősnője, Katerina, fellázad az őt valószínűleg fogva tartó pénzéhes, zsarnoki családjának uralma ellen s mert másképp nem menekülhet elülük — a halált választja. Katerina másképp nem tehetett, De Dobroljubov tudja és értekelte, hogy mit kellett tennie a nagy orosz népnek, mely szabadságára vágyott egy nagyobb zsarnok: a cári önkény alól.

A nagy művek sorából való az „Orosz realizmus“. Egy dialektikus gondolkodó nagy író és kritikus lángolóan cselekvő — s nem elvont műve, melyet ismernie kell minden irodalom iránt érdeklődő embernek.

Falusi színjátszók Szalmaron

Szepszámú közönség előtt, a szatmári városi színházban bemutatkozott a Magyar Népi Szövetség szatmárhegyi színjátszó-, táncos- és énekes csoportja. Színrekerült a „Ludas Matyi“.

Az előadás első részét román és magyar ének- és táncszámok töltötték ki. Utána következett, Vadnai Erzsébet rendezésében, a „Ludas Matyi.“ A címszerepet Koródi László, Julist Juhász Erzsébet alakította. Az előadás kiemelkedő szereplője Döbröginé — Haller Jusztin volt, aki az összes szereplők között a legott-honosabban mozgott a szinpadon és természetes játékával emberközelségbe tudta vinni alakítását.

Ha valamennyi szereplő nem is tudott megbirkózni tökéletesen feladatával, még így is komoly teljesítménynek kell minősítenünk azt a ténytet, hogy a városi színházban egész estét betöltő műsort nyújtott egyik falusi színjátszó csoportunk.

A műsor összeállításában Seléjan Gyula iskoligazgató és az énekek betanításában Kiss Pál jó munkát végzett. A jövőben azonban célserűbb lenne az előadás idejének tartamát rövidebbre szabni.

AZ ARLUS TORDAI MUNKÁJÁBÓL

Az ARLUS tordai szervezetének előadássorozata mind nagyobb vonzást gyakorol a város dolgozóira. A színház diszterme szűknek bizonyult az előadások iránt érdeklődők befogadására, ezért a vezetőség vasárnaponként két előadást rendez: külön az ifjúság és külön a felnőttek részére. Február közepén kezdődött meg a párhuzamos előadások sorozata, amelynek kiemelkedő eseménye volt a „Hogyan jöttek létre a szovjetek?“ című, román és magyar nyelven éhangzott előadás.

NEMES MIKLÓS levelező.

Művészet és művelődés mindenki nyelvén

A „Flacăra“ legutóbbi számában St. Troenescu a falusi közművelődési otthonokkal foglalkozva megjegyzi, hogy ezek műveltség-terjesztő munkájának a gyümölcse mind gazdagabbak, távlatai pedig egyre ígéretesebbek. A közművelődési otthonok munkája nem egyforma minden faluban és minden vidéken, de mindenütt észlelhető a dolgozó parasztság szeretete, melylyel a műveltséghez közeledik s értelmessége, mellyel mérlegeli az üléseken hallottakat, olvasottakat.

FALVAINKBAN,

állapítja meg a cikkíró, ma színházat játszanak, kórusok énekelnek, rádiót hallgatnak, újságokat és könyveket olvasnak s mindezt egyre fokozódó mértékben. Helyenként már nem elég a könyv s a termék szűknek bizonyulnak. A parasztiok a

tavaszi földművesmunka időszakában is találnak időt az otthonok munkafeltételeinek a javítására, önkéntesen dolgozva új székházak építésén, szinpadok, diszletek készítésén s gyűjtéseket rendeznek rádiókészülékek vásárlására.

Az otthonok körül, a jobb életért való testvériség jegyében egyforma lelkesedéssel gyűlnek össze az együttlakó nemzetiségekhez tartozó dolgozók. Minden telő nappal jobban eltűnnek a különböző nyelven beszélők közül a régi torlások s az emberek már értik, hogy mennyit veszítettek a kizsákmányoló polgári rendszer gyakorolta vizsalytsító politika miatt. Most találkoznak a dolgozók, románok magyarokkal, németekkel, szászokkal, ruténekkal, együtt örülnek, tanácskoznak s már nem elég a könyv s a termék szűknek bizonyulnak. A parasztiok a javításáért.

A Román Munkáspárt

szervezeteinek az útmutatásával és segítségével az új munkamódszert vezették be a közművelődési otthonokban a többnemzetiségű vidékeken. Kezlik több nyelven összeállítani a műsorokat, a vidék adottságainak megfelelően. Kezdetben nehezebben ment a dolog, de a tömegek között végzett felvilágosító munka eredményeként ma már több mint száz otthonban adnak elő különböző nyelvű műsrot. A cikkíró példaként idézi a brassó megyei Bodola községet, ahol románok, magyarok és cigányok együtt munkálkodnak az otthonban, jeleneteket, verseket, karókat fordítanak egymás nyelvéről. A radauti megyei Negostina községben pedig a „Capra Zamferei“ című színművet ukrán nyelvre fordították és úgy adták elő. Hasonló példa számtalan van. A közművelődési otthonok vezetői szemlélik a kötelezősége, hogy legelőször lement a munkát, szüntelenül középpontjában legyen falvaink e valóban forradalmi mozgalmanak és segítse a helyi kezdeményezéseket, művészeti anyagot adva rendelkezésre a kérdéses nemzetiségek nyelvén s az irókat is segítve a kezdeményezés támogatásaként. A cikkíró befejezől a „Flacăra“ cikkírója.

Német tömegszervezetek csatlakozása a Béke-Világértekezlethez

Berlini Rador-jelentés közli, hogy a Német Nép Tanácsának, a német értelmiségiek demokratikus szervezetének és a Béke-Világkongresszus német előkészítő bizottságának a felhívása nagy visszhangot keltett s a német népi tömegek melegen támogatják. A nagy tömegszervezetek kinyilvánították, hogy készek résztvenni a kongresszuson. Hasonló nyilatkozatot adott a német nők demokrata szövetsége, a szabad német ifjúság szövetsége, továbbá a különböző munkásszakszervezetek, vallási egyesületek és más szervezetek.

Londoni híradás szerint az angol közvéleményt felháborítja az, hogy az amerikai külügyminisztérium nem adott beutazási engedélyt az amerikai értelmiségiek newyorki békeértekezletére küldendő angol küldötteknek. Az amerikai küldöttség tagjai sajtóértekezleten tiltakoztak az amerikai hatóságok eljárása ellen. Párisi jelentés szerint a Béke-Világértekezlet előkészítő bizottsága felszólította a francia külügyminisztériumot, hogy tiltakozzék az amerikai értelmiségiek békekongresszusára készülő francia küldöttség beutazási engedélyének megtagadása ellen.

64 ORSZÁG 50 MILLIÓ IFJA A BÉKE OLDALÁN

Moszkvai jelentés ismerteti Bogatirjovnak, a szovjet ifjúság antifasiszta bizottsága elnökének a nyilatkozatát. Bogatirjov kifejtette, hogy a Demokratikus Ifjúsági Világszövetség a tartós békéért, a demokráciáért és a nemzeti függetlenségért való harcra szólította fel a világ ifjúságát. 64 ország 50 millió tagja nevében a Szövetség kijelenti, hogy csatlakozik a Nemzetközi Békekongresszus összehívására vonatkozó kezdeményezéshez. A nyilatkozat a továbbiakban felsorolja, hogy Olaszország, Franciaország, Anglia, az Egyesült Államok demokratikus ifjúsága szintén csatlakozik a Világövetség célkitűzéseihez és sürgeti a leszerelést, valamint a Szovjetunióval való baráti kapcsolatokat. A népi demokratikus országok ifjúsága, szoros egységben a szovjet ifjúsággal, harcol a béke megteremtéséért és jelentős sikereket ér el az építő munka és a tanulás terén.

Az olasz rendőrség a békéért tüntető tömegbe lönt

A TASS-ügynökség olasz demokratikus körökből nyert értesülés alapján közli, hogy Scelba olasz belügyminiszter az Atlanti-paktum és a kormány politikája ellen tiltakozó tömeggel szemben a mind féktelenebb terror politikáját alkalmazza. Lavello helységben március 20-án a rendőrség előbb könnyfakasztó bombát használt, majd sortűzetet adott le a tömegre. 11 ember megsebesült. Bari megyében, Cernignolában a rendőrség letartóztatott 7 személyt és megátadta a békés polgárokat. Lecceben őrizetbe vettek 8 személyt, mert felírták a falakra a „Béke” szót. Minden elnyomó intézkedés ellenére egész Olaszországban egymást érik a kormányellenes hatalmas tüntetések.

A „Friheten” című lap közli a Norvég Kommunista Pártnak a norvég néphez intézett felhívását. „Az Atlanti-paktum — mondja a felhívás — támadó paktum és ellenkezik az ENSZ alapokmányával. Az Egyesült Államok a szocializmus országa, a Szovjetunió, a népi demokráciák és a világ minden haladó ereje ellen irányuló tömböt próbál létrehozni. Norvégia részére ez azt jelentené, hogy az országot a nyugati „demokráciák” uralma alá helyezik. Norvégia részvétele az Atlanti-paktumban azt jelentené, hogy az

ország katonai szempontból ki van szolgáltatva az Egyesült Államok szeszélyének. A norvég nép nem akar résztvenni katonai tömbben. Harcolni fogunk az Atlanti-paktum ellen. Minden béke- és szabadságszerető norvégot a paktum elleni tiltakozásra szólítunk.”

Ottawából jelentik, hogy Torontóban, az Atlanti-paktum elleni egyik tiltakozó gyűlésen a kanadai haladó munkáspárt elnöke, Tom Buck kijelentette, hogy ez a paktum valóságos öngyilkosság s ellene való tiltakozásra szólította a kanadaiakat. A kanadai haladó ifjúság szervezete ezernyi kilátványban tiltakozott Kanadának az Atlanti-paktumba kapcsolása ellen.

3600 tonna kiváló tavaszbuza-vetőmag érkezett a Szovjetunióból

BUKAREST. (Rador.) — A zegény- és középparasztság megsegítése érdekében nagy barátunk, a Szovjetunió újabb tavaszi vetőmagmennyiséget küldött országunkba. Március 18-án a konstancai kikötőbe érkezett Tajganosz szovjet teherhajó, amely 3600 tonna kitűnő válogatott tavaszi vetőbuzát hozott számunkra. A kiváló minőségű tavaszbuza vetőmagot a földművelésügyi minisztérium a mezőgazdasági kamarák útján osztja szét a zegény- és középparasztság között.

1951 évi munkájukat végzi már a szaratovi gölyöscsapágyár 300 munkása

SZARATOV. — A szaratovi 3-ik gölyöscsapágy alkatrészeket ma már acélból gyártják. Ugyanakkor bevezették a film vágásának gyorsított módszereit, ugyanakkor az eljárások nagyrészt gépesítették és ezzel a munkafolyamatot jelentős mértékben megkönnyítették. Fedotova komzszomolista munkás 200 százalékkal haladja túl a napi normát. Voronyesev fiatal gyár munkásai a termelés megjavításáért, az önköltségi ár és a javaslattal tett, melyeknek alkalnyersanyagfogyasztás csökkentéséért küzdenek. Régebben a színes fémekbe készült gölyöscsap-

Uj kórházak, laboratóriumok, egészségházak, körorvosi állomások,

a népbetegségek elleni nagyszabású hadjárat jelzi, hogy

Népközfársaságunk legértékesebb tőkéje az ember

KOLOZSVÁR — A dolgozók egészségvédelmét elsőrendű feladatnak tekintik a dolgozó nép kormányza. A tőkés-földesuri rendszer örökségét, a népbetegségek nagyfokú elterjedését kell felszámoljuk s biztosítanunk kell a dolgozók részére testi erejük megővését, a betegek gondos kezelését, biztos gyógyulását.

Ezt a munkát, a hiányok pótlását nem lehet egyik napról a másikra megoldani. Hatalmas összegek szükségesek új kórházak és pihenőotthonok létesítésére. Rendeteg felvilágosító munkát kell folytatnunk, hogy a betegségek terjedését megakadályozzuk. A modern orvostudomány feladatának tekintik a megbetegedések megelőzését. Természetes, hogy ez szorosan összefügg a földesuri-kapitalista rendszertől örökölt népbetegségek felszámolásával. Ezért a vérébajban és tüdőbajban szenvedők gyógyítására különleges súlyt helyeznek egészségügyi hatóságaink s ezzel a munkával párhuzamosan oldják meg a többi feladatokat is.

Hatalmas arányú egészségügyi terv készült erre az évre, amely a városi és a multban teljesen elhanyagolt falusi egészségvédelemről egyformán gondoskodik.

AZ EGÉSZSÉGVEDELMI TERV

A Kolozs Tartományi Egészségügyi Vezérfelügyelőség hatáskörébe tartozó megyék: Bihar, Alsó-

Fehér, Maros-Torda, Aranyos-Torda, Kolozs, Máramaros, Szilágy, Beszterce és Szatmár megyékre vonatkozó terv száz százalékosan javítja e megyék egészségügyi viszonyait.

A terv keretében teljesen átstrukturizálják a gyermek- és anyavédelmet, itt a háborús sebek begyógyítása az elsőrendű szempont. Az anyavédelmet szorosan

összekapcsolják a csecsemővédelemmel. Ez év augusztus 23-ig szülőotthonokat, anya- és csecsemővédő állomásokat létesítenek Bihar, Kolozs, Szatmár és Maros megyék minden olyan falujában, ahol körorvosi székely van. Augusztus 23. után Alsó-Fehér, Máramaros és Szilágy megyékben kerül sor az előbbi mértékben, a szülőotthonok kiépítésére.

36 új orvosi kör

A körorvosi székhelyeket kibővítik. Eddig gyakran megtörtént az, hogy egyetlen körorvosra 20-22 ezer lakos jutott. A minisztérium a vezérfelügyelőség területén 36 új körorvosi székely létesítését engedélyezte. Az új körorvosi székelyek elosztásánál a szükségesség szempontja érvényesült. Szilágy megyében 9 új kört állítanak fel, egy a körorvosi székelyek száma 27-ről 36-ra emelkedik. Biharban 50-ről 58-ra emelik a körorvosok számát, Kolozsban 35-ről 37-re, Máramarosban 20-ról 21-re, Maros megyében 27-ről 32-re, Beszterce-Naszódban 13-ról 17-re, Szamos megyében 25-ről 29-re.

Szatmár megyében 28-ról 30-ra és Aranyos-Torda megyében 27-ről 28-ra emelik az orvosi körök számát.

Hogy ez mit jelent, annak szemléltetésére szolgáljon az alábbi példa. Szilágy megyében eddig 11 ezer 518 emberre esett egy orvos. Megtörtént azonban, hogy egyes helyeken csak 5 ezer, másutt viszont 20 ezernél is több dolgozó egészsége fölött kellett örködni egy körorvosnak. Most ésszerűbben osztják el a körzeteket: egy körorvos legfeljebb 10 ezer dolgozó egészségére kell vigyázzon.

Uj egészségházak

A nagyszabású terv értelmében radon és Marosvásárhelyen volt minden megyében legalább egy új egészségházat építenek. Uj csecsemőotthonokat Máramarosszigetén és Tordán építenek. A vezérfelügyelőség területén eddig csak Kolozsváron, Nagyvá-

ra és Tordán építenek. A körházak kérdését is megoldják.

1030 új kórházi férőhelyek

létesítenek a terv keretében, a vezérfelügyelőség területén. Korábban a szentlászlói tüdőbetegkórházat, 200 férőhelyre bővítik ki a nagyenyedi tüdőbetegkórház befogadó képességét, s tüdőszakosztályokat létesítenek Topánfalván, Eleden és a szatmári kórház mellett.

Erdőszádon 15 millió lej költséggel kisebb kórháznak megkezdik az építést.

A férfiszőbetegségek ellen

A betegségek megelőzésére nagy súlyt fektet a terv. Ennek érdekében védőoltással látják el a lakosság jórészt, a gyermekeket és az olyan személyeket, akik fertőzőveszélyes területen élnek. Ez évben 166 ezer feketehimlő elleni oltást fognak végezni a felügyelőség területén, 250 ezer vörheny (skarlát) elleni védőoltást. A tavasz folyamán 150 ezer, összesen további 200 ezer személyt oltanak be. 132 ezer dolgozót látnak el

Sulyos megoldásra váró kérdés volt az egészségügyi laboratóriumok kérdése. A vezérfelügyelőség területén csak Kolozsvárt és Nagyváradon voltak vizsgáló állomások. Gyakran megtörtént az, hogy a távoli vidékekről Kolozsvárra és Nagyváradra vizsgálatra küldött vér, vagy vialadék a szállítás alatt megromlott, nem lehetett felhasználni, nem lehetett kimutatni a kórokozókat.

haszifusz elleni védőoltással. Mindezekhez megfelelő egészségügyi személyzetre van szükség. A kiképzett személyzet rendelkezésére áll, csupán elosztásukat kell ésszerűsíteni. A további szakember-kiképzés máris folyamatban van. A terv végrehajtásakor 7000 ember fogja szolgálni az egészségügyi vezérfelügyelőség területén élő dolgozók egészségvédelmét.

Harmadszor kért normaemelését

Varga László, az „Unirea” acélárugyár élmunkása

Az esztergapatok és gyalugépek mellett fiatal gyerekek sürgölődnek. A gépipari iskola 120 növendéke dolgozik az Unirea műhelyeiben. Az újszülött iskola tanulóit egytől-egyig a gyárak, üzemek volt tanoncainak sorából kerültek ki. A délutáni órákban elméleti oktatásban részesülnek, a délelőtti pedig az Unirea acélárugyárban, gyakorló munkával töltik.

Mezei György és Balogh Imre, az iskola III. osztályának tanulóit. Mindketten az Unireában voltak tanoncok. Nézzük a munkájukat. Egy gyapjufésülő-gép csapágyrendszerének tervrajza fekszik előtük. Az esztergapaton pedig formálják, csiszolják a csapágyat. Ha valami kétség merül fel munkájukban, ott vannak a tapasztalt, gyakorlott munkások, akik szeretettel, gondossággal mutatnak meg egy-egy célszerűbb, hasznosabb fogást, vagy hívják fel figyelmüket a kisebb hibákra. Dyesmi azonban a legtrikább esetben fordul elő. Olyan szakértelemmel csiszolják a kis csapágyat, mintha világegyetemben mást sem csináltak volna. Idősebb munkástársaik, tanítómestereik, valóban jó munkát végeztek.

A kovácsműhely grafikonja azt mutatja, hogy a márciusra előirányzott mennyiséget már 90 százalékkal letermelték. A hátralévő 9 nap alatt bizonyosan jóval túl is haladják a termelési tervet.

A kovácsműhely minden munkása teljesítőképessége legjavát nyújtja.

Varga László már háromszor kérte normáinak felemelését. Az izzó vasrudakra percenként 180 ütést mér a villanykalapács. Az ütészám teljes kihasználásán múlik a minőség, s természetesen a mennyiség munka fokozása. Varga László kihasználja a kalapács minden ütését és pillanatok alatt hullanak a fémládába a még

izzó, de tökéletes formát nyert lopatkócsarkok.

— Napi 8 órai munkaidőre 114 kilogramm a megállapított norma — mondja Varga László. — A magam részére már harmadszor kértém a norma emelését és 200 kilogrammot vállaltam önként.

Két munkástársam megbetegedése folytán azonban az a veszély fenyegette csoportunkat, hogy az előirányzott mennyiséget nem tudjuk teljesíteni. A munka folyamatoságában azonban nem állhat elő zökkenő. Egy oigartával kevesebbet szivok, a beszélgetést munka utánra hagyom és a napi teljesítményem elérte a 220 kilót. A hiányzókat helyettesítő, kevesebb gyakorlattal rendelkező munkástársaim gyengébb teljesítménye kiegészül.

Igy beszél egy élmunkás! És így érthetővé válnak dolgozóink ragyogó teljesítményei.

Csatlakoztak az újságírók a nemzetközi békekongresszushoz

BUKAREST. (Rador.) — A városi újságírók nagygyűlést tartottak, melyen üdvözölték a BNK értelmiséginek küzelebről összeülő kongresszusát. Megállapították, hogy országunk sajtója fontos szerepet játszik a széles népi rétegeknek az imperialista-ellenes arcvonal keretében való mozgósításában és megszervezésében.

A sajtó munkásai szilárd harcállásorokba sorakoznak fel az egész világ haladó erői mellé, melynek élén a nagy Szovjetunió áll, küzdenek az imperializmus és annak rothadt ideológiája ellen és harcolnak a békéért és kulturáért.

A nagygyűlés ugyanakkor csatlakozását jelentette be a párisi világkongresszus hatalmas táborba. Népközfársaságunk újságírói csatlakoznak azokhoz a százmilliókhoz, akik most, mint mindent elsöprő hullám emelkednek fel a háborús uszítók ellen.

Ugyanakkor a nagygyűlés tiltakozott Manolisz Glezoss, a Gőzrög Kommunista Párt lapja főszerkesztőjének halálairátlétele ellen és kéri azonnali szabadonbocsátását.

A Román Munkáspárt feladatai

a falu szocialista átalakításáért vívott harcban

Köszöljük a „Tartós Békéért, Népi Demokráciáért”, a Kommunista és Munkáspártok és Tájékoztató Irodájának lapjában Gheorghe Gheorghiu-Dejnek a Román Munkáspárt főtitkárának az RMP Központi Vezetősége 1949 március 3-5-én tartott plenáris ülésén mondott beszámolóját (rövidített gyorsírási feljegyzés).

A Román Munkáspárt Központi Vezetősége teljes ülésének feladata, hogy megvitassa Pártunknak a munkásosztály és a dolgozó parasztság szövetsége megerősítésének, valamint a mezőgazdaság szocialista átalakításával kapcsolatos munkájának kérdését. A kérdés napirendre tűzése azoknak a sikereknek következménye, amelyeket a munkásosztály, a dolgozó parasztsággal szövetkezve, Pártunk vezetése alatt, a politikai hatalom kivívásáért és a szocializmus felépítéséért folytatott harc során elért.

A Román Népköztársaságban minden szükséges feltétele megvan a szocializmus sikeres felépítésének. Az alapvető feltétel a Szovjetunió hatalmas segítsége, amely megerősíti helyzetünket az imperializmus rabló terveivel szemben és biztos alapot teremt a szocializmus építéséhez.

Lenin—Sztálin zseniális tanítása, a SzK(b)P példája segített bennünket a munkásosztály megszervezésében és a burzsoázia, valamint a földbirtokosok uralmának megsemmisítéséért vívott küzdelem irányításában. Erre a tanításra, erre a példára támaszkodva, tanuljuk a szocialista társadalom építését.

A Szovjetunió dicsőséges hadserege kiűzte Romániából a német fasizta megszállókat és lehetővé tette a dolgozóknak a nemzeti függetlenségért, demokráciáért és szocializmusért vívott küzdelemét.

A Kölcsönös Gazdasági Segítség Tanácsának megteremtése, amelynek tagjai a Szovjetunió és a népi demokrácia országai, szilárd gazdasági alapot jelent a nemzet függetlenségéért, az angol-amerikai népegyenlítő imperialista tervek ellen, valamint a szocializmus megelőbbi felépítéséért vívott küzdelem számára országunkban.

A másik elengedhetetlen feltétel, amely ennek a feladatnak teljesítését biztosítja, az, hogy a politikai hatalom a munkásosztály kezében van, amely a parasztsággal szövetkezve, a hatalmat arra használja fel, hogy elnyomja a burzsoázia minden kísérletét, amellyel az vissza akarja állítani a régi osztályuralmat, akadályozni próbálja a szocializmus építését. A munkásosztály az államhatalmat a kizsákmányoló osztályok felszámolására, a kapitalizmusból a szocializmusba vezető átmenet biztosítására használja fel.

A harmadik meglévő feltétel az, hogy a legnagyobb iparvállalatok, bányák, a közlekedés, bankok és biztosító társaságok átmenetnek az állam kezébe, aminek eredményeképpen a munkásosztály rendelkezésére áll az ipari termelőeszközök nagyobb része és pénzügyi tartalékokat és mindenféle erőforrást felhasználhat a szocialista felhalmozás érdekében.

A parasztkérdés megoldása a proletárium diktatúrájának egyik legfőbb és legnehezebb feladata. E feladat érdekében állandó harcra van szükség a mezőgazdaságban található kapitalista elemek korlátozására, majd felszámolására, a munkásosztálynak a dolgozó parasztsággal a szocializmus építése érdekében kötött szövetségének megerősítésére. A Román Munkáspárt a marx-lenini tanítástól ve-

zetteve a parasztkérdést a proletárium diktatúra általános kérdésének részeként, nevezetesen a munkásosztály fő szövetségese kérdése részeként tekinti.

A parasztság 1945 elején, a Kommunista Párt által szervezett és vezetett harc során, földet kapott. A Kommunista Párt vezetésével a proletárium, a parasztsággal szövetkezve, megdöntötte a földbirtokosok gazdasági és politikai hatalmát, felszámolta őket, mint osztályt. A földbirtokosoknak, mint osztálynak felszámolása és a földreformnak a földnélküli és törpebirtokos parasztok javára történt végrehajtása megerősítette a parasztság hitét a munkásosztály politikai hatalmában és elősegítette a munkásosztálynak a dolgozó parasztsággal kötött szövetsége megerősítését.

A Románia fejlődésének útjába álló reakciós erők eltávolításával a szegény- és középparasztságnak lehetővé vált anyagi helyzetének megjavítása. Ez azonban ugyanakkor kibővítette a falu kapitalizmust szülő kisárutermelő szektorát.

A földreform jelentékeny változásokat hozott a falu osztályviszonyaiban. A földbirtokosok versenytől megszabadult zsíros parasztok maguknak próbálták megszerezni a földet. A kulákok csak a kormányunk pártunk kezdeményezésére tett intézkedései következtében kényszerültek visszavonulni a parasztnak azokat a földeket, amelyeket az 1946-os és 1947-es szárazság idején poton áron összevásároltak.

Mintán a kormányból a burzsoázia utolsó képviselőit is eltávolítottuk és a királyságot meg-

döntöttük, viszont a proletárium a dolgozó parasztsággal szövetkezve megszerezte a politikai hatalmat, lehetővé vált a szegény- és középparasztságot a falusi kizsákmányoló elemekkel szemben védő politika fokozása, a kulákságot korlátozó politika végrehajtása.

Az ipar fejlődése fontos tényezője volt a népi hatalom és a munkásosztálynak a dolgozó parasztsággal kötött szövetsége megerősítésének. 1948-ban az ipari termelés 1938-cal összehasonlítva: öntött vasban 144 százalékot, acélban 123 százalékot, hengerelt fémekben 131 százalékot, vasércben 149 százalékot, főlégben 420 százalékot, szénben 100 százalékot tett ki.

A kőolajiparban megállítottuk az angol-amerikai szabotázs okozta termelés-csökkenést.

A marxizmus-leninizmus és a szocializmus Szovjetunióban aratott diadalának hatalmas történelmi példája azt tanítja, hogy szocializmust csupán társadalmi alapon lehet megvalósítani, ha minden fő termelő eszközt mind a városban, mind pedig a faluban állami és szövetkezeti tulajdonná változtatjuk.

Következésképpen, a szocializmus teljes diadala mindaddig lehetetlen, amíg a faluban és a városban továbbra is megvan a termelőeszközök magántulajdon, beleértve a földet is. Azonban a föld államosításának kérdése jelenleg országunk feltételei mellett nem időszerű.

A Román Munkáspárt feladatul tűzi ki, hogy a faluban olyan politikát folytasson, olyan gyakorlati intézkedéseket tesz, amelyek megvé-

delmezik a dolgozó parasztságot a kulákok fosztogató, barbár pusztításától és kizsákmányolásától és fokozatosan előkészítik a feltételeket a parasztság átmenetének a szocializmusba.

E célok érdekében a Párt sikra száll a zsíros parasztság korlátozása és fokozatos kiszorítása mellett, a föld eladásának, vételének és bérbeadásának megtiltása mellett (hogy elhárítsa a szegény- és középparasztságot földje elvesztésének veszélyét), fejleszti a mezőgazdasági szövetkezetek minden formáját, elősegíti a mezőgazdaságnak állami mezőgazdasági gépparkokkal és a szövetkezetek saját eszközei segítségével végrehajtandó szélesebbkörű gépesítését és villamosítását, széleskörű pénzügyi segínyt nyújt a szövetkezeteknek és a dolgozó parasztságnak. A szocializmus anyagi és műszaki alapjainak megteremtésével együtt a Párt a faluban rendszeres munkát fog folytatni a szegény- és középparasztság sorában, hogy meggyőzze őket a kollektív gazdaságokban történő fokozatos egyesülés szükségességéről, minthogy a mezőgazdaság kollektivizálása csak a parasztságot teljes önkéntességének alapján valósítható meg. Míg a parasztság áttér a mezőgazdaság kollektivizálására, akkor a teljes kollektivizálás alapján lehetővé válik a kulákságnak, mint osztálynak teljes felszámolása.

A falunak a megjelölt úton történő fejlesztése eredményeképpen a kollektív gazdaságoknak biztosítják minden földjük örök használatát. Ugyanakkor megoldódik a föld köztulajdonba vételének, a falu szocialista átalakításának kérdése.

A falu társadalmi összetétele

Az 1948 január 25-én végrehajtott népszámlálás szerint Románia falvaiban 3,067.000 önálló parasztagazdaság volt.

A mezőgazdasági munkások jelentékeny tömege (több mint 250 ezer család) alkotja a falusi lakosság leghaladóbb részét. A mezőgazdasági munkások, akik a zsíros parasztnál dolgoznak, sokkal kisebb bért kapnak, mint a városi munkások és a kulákok könnyörtelenül kizsákmányolják őket; de nemrégiben még a földbirtokosok kizsákmányolása alatt szenvedtek. Elesen különbözik ezektől az állami mezőgazdaságokban dolgozó munkások helyzete, akiknek az állam jobb élet- és munkafeltételeket biztosít.

A falusi lakosság abszolút többségét (57 százalék) a szegény- és kisparasztságot teszik ki, akiknek birtoka (három hektár!) túlkicsiny az elviselhető létfenntartáshoz. A parasztság eme részének súlyos helyzetét még nehezíti, hogy a gazdaságok többségében a birtok több tagban szét van szórva. Ma már azonban a szegényparasztságot nem védte senki a kulákok rablásával szemben. Védő őket a népi demokrácia rendje. A szegény parasztság, a Román Munkáspárt főtámasza a faluban.

A középparasztság a falusi lakosság jelentékeny csoportja (33 százalék) és vagyoni helyzetét tekintve nagy tarkaság jellemzi.

Ugyanakkor feltétlenül meg kell érteni a középparasztságot természetesen kettősségét. Mint tulajdonos nem zsákmányol ki más dolgozókat és bár tulajdonosi érdekei irányítják, a kulákok gazdasági befolyása alatt áll, gyakran függ is tőlük, amiből az következik, hogy érdeke, hogy átmenjen a szegényparasztságot oldalára — a munkásosztály oldalára és annak vezetése alatt vegyen részt a harcban — a legnépesebb kizsákmányoló osztály — a falusi burzsoázia — a zsíros parasztságot ellen. A középparasztság hozza piacra az áruháza összeszűrtjeinek há-

romtötét. A szegényparasztsággal együtt a középparasztságot is a dolgozó parasztsághoz tartoznak.

A földbirtokosok eltávolítása után a kulákok maradtak a falu utolsó, legjelentékenyebb kizsákmányoló osztálya. Bár számuk viszonylag nem nagy, mégis nem csekély gazdasági erőt képviselnek. Ez az erő az 1945-ös földreform után megnőtt. Ez a falusi burzsoázia mind közvetlenül, mind pedig közvetve kizsákmányolja a mezőgazdasági munkásokat, a szegényparasztságot és a középparasztságot.

A zsíros parasztságnak mostanáig sikerült a középparasztságnak, sőt a szegényparasztságnak is egy részét befolyásuk alatt tartani. Kizsákmányoló osztályonak azonban egyre inkább kielezi az ellentéteket a kulákság és a parasztság többi része között.

Természetes, hogy a népi demokrácia állama az egyre élesedő falusi osztályharc viszonyai között határozottan a dolgozó parasztság érdekeinek védelmére kel.

Csak a jugoszláv áru- és nacionalista klikk, élén Titoval, Rankovicsal és Kardeljvel, hűnyhat

A Párt parasztpolitikája

Pártunk előtt, a munkásosztály előtt áll a szocialista társadalom felépítésének nagy feladata. Románia munkásosztálya már rálépett a szocializmus építésének útjára.

A szocializmust azonban nem lehet csupán a városban felépíteni. A szocializmus felépítése magában foglalja a mezőgazdaság szocialista átalakítását is. Le kell küzdenünk az ellentétet, amely abból származik, hogy a városban fejlődik a szocializmus, ugyanakkor viszont a faluban továbbra is túlsúlyban van az egyéni kizsákmányolás, amely, mint Lenin rámutatott, „állandóan, naponta, minden órában természetesen és tömegesen szüli a kapitalizmust és a burzsoáziát”.

A mezőgazdaság színvonalát csak a kollektív gazdálkodásra való átmenet eredményeképpen lehet emelni.

Meggyőződhet-e a szegény- és középparasztság arról, hogy anyagi és kulturális jólétének útja a nagy kollektív gazdaságokba történő egyesülés? Kétszegtelenül igen. A munkásosztály segítségével és vezetésével, kitartó és állandó felvilágosító munka mellett, ha a szegény- és középparasztságot gyakorlatban, konkrét példák-

szemet a falusi osztályharc kifejeződése felett, hirdetheti az osztálybékét és állíthatja, hogy az osztályharc a kapitalizmusból szocializmusba vezető átmeneti időszakban nem éleződik ki, hanem ellanyhul. A Tito-klikk utat nyitott a falusi kapitalista kizsákmányolás fokozódásának, elpalástolja az osztályharcot és az osztálytagozódást, tagadja a munkásosztály vezető szerepét és lefegyverzi a Jugoszláv Kommunista Pártot a szocializmus építésének útján mutatkozó nehézségekkel szemben.

A kisajátított földbirtokosok maradáka országunkban mindent megtettek, hogy maguk köré csoportosítsák a reakciós elemeket. Kapcsolatot tartottak fenn — amint ezt az Auschnitt és Pop vezette szabotőrök és kémek pere bebizonyította — az imperialista ügynökökkel és a városi és falusi burzsoáziával együtt armánykodtak a népi demokrácia ellen. A kormány nemrégiben intézkedéseket tett, amelyeknek célja a földesúri tulajdon maradákaik teljes felszámolása.

A népi demokrácia rendjének megteremtése gyökeresen megváltoztatja a mezőgazdaság helyzetét és fejlődésének menetét, az osztályerők új megoszlását szabja meg a faluban, más irányt ad a parasztagazdaság fejlődésének. A proletárium feladatait teljesíti népi demokrácia biztosítja a feltételeket a kis- és középparasztságnak a szocializmus építése útjára vezetésehez, új viszonyokat teremt a város és a falu között.

A magánszektoron kívül mezőgazdaságunknak van szocialista szektora is. Ehhez a szektorhoz tartoznak az állami mezőgazdaságok, amelyek a népi demokrácia államának tulajdona, azaz minden dolgozó vagyona és máris fontos szerepet játszanak a mezőgazdasági termelésben.

Az újjászervezett mezőgazdasági szövetkezeti mozgalom jelentékeny részét teszi a mezőgazdaság szocialista szektorának.

A mezőgazdasági gép- és traktorállomások fennállásuk rövid ideje alatt teljes mértékben bebizonyították hasznos voltukat. A kormány legutóbbi határozata, amely könnyítéseket nyújt a gép- és traktorállomások használatához, a mezőgazdasági munkásokhoz, hozzájárult a gép- és traktorállomások megerősítéséhez.

ben a dologban csak helyrehozhatatlan kárt okozhat”.

Amíg nem teremtettük meg a technikai alapot és a szükséges kádereket, amíg nem hajtottuk végre az alapvető felvilágosító munkát a dolgozó parasztság körében, hogy elment térjen át a kollektív gazdálkodásra, hibás és káros lenne a tömeges kollektivizálásra áttérni.

A mezőgazdaság szocialista átalakításáért folyó harcban a Párt által vezetett munkásosztály az irányító erő.

Kik a munkásosztály szövetségesei, milyen az osztályerők megoszlása a faluban, a mezőgazdaság szocialista átalakításáért folyó harcban?

Sztálin elvtárs arra tanít bennünket, hogy a munkások és parasztságot szövetsége a proletárium feladatait teljesíti a népi demokrácia biztosítja a feltételeket a kis- és középparasztságnak a szocializmus építése útjára vezetésehez, új viszonyokat teremt a város és a falu között.

Parasztpolitikánknak világosnak kell lennie: a szegényparasztságra támaszkodunk, megerősítjük sz-

vetségünket a középparasztsággal és állandóan harcolunk a kulák ellen.

Néha egyes elvtársaink egy kap alá vették a középparasztokat és a kulákokat. Ez igen veszélyes hiba.

A középparasztságot csak akkor téríthetjük a szocializmus útjára, ha meggyőződünk, hogy ez az út érdekében áll. Csak **tenyhből meggyőzéssel** téríthetjük a középparasztot a szocializmus útjára.

A mostani helyzetben a falusi

kapitalista kizsákmányolás ellen vívott harcát feltétlenül a kulák-ság korlátozásának politikájára kell folytatni azon az alapon, hogy a mezőgazdasági munkások, szegény- és középparasztok érdekeit a kulákokkal szemben minden kérdésben, a legapróbbakban is, megvédjük, osztályjellegű adópolitikát folytatunk, amely megkönynyíti a szegény- és középparaszt helyzetét és osztálypolitikát folytatunk a gabonabeszolgáltatás, hitelnyújtás területén és minden más téren is.

A kulák korlátozásának politikája nem jelenti a kulákságnak mint osztálynak felszámolását, viszont gátolja gazdasági megerősödését, megakadályozza, hogy kizsákmányolja a dolgozó parasztság tömegeit és lehetővé teszi számunkra, hogy midőn a helyzet már elő lesz készítve, áttérjünk a kulákság teljes felszámolásának politikájára, mozgósítva erre a harcra az egész dolgozó parasztságot.

megszervezettek lesznek és az államhatalom egységese alapjátalkotják. A pártszervezeteknek szűles szegény- és középparaszti tömegeket kell bevonniok a népi tanácsok munkájába és ezzel meg kell erősíteniök a proletáriátus és a dolgozó parasztság osztályszövetségét.

A népi tanácsoknak falusi államhatalmi feladatok végzése-

kor osztálypolitikát — a szegény- és középparasztság védelmének és a kulákokra gyakorolt állandó nyomásnak politikáját kell folytatniok. A népi tanácsoknak a dolgozó parasztság kultúr-színvonalának emelésének, a szövetkezés minden formája megteremtésének és fejlesztésének emeltyűjévé kell válniok.

A falusi pártmunka

A pártszervezet helyesen felépített munkája a siker záloga a szegény- és középparaszti milliionok a szocializmusért a munkásosztály vezetésével folyó küzdelemben történő bevonása ügyében. Pártunk a dolgozó parasztság soraiban folytatott működésével egész sor pozitív eredményt ért el. A falusi pártszervezetek kifejlődtek és megerősödtek. Ma a falvak túlnyomó többségében van alapszervezet. A pártszervezetek társadalmi összetétele — hála az 1944-45-ben beszívargott kulák elemek eltávolításának — megjavult.

A falusi pártszervezetek politikai tömegmunkája eredményeképpen megnőtt a mezőgazdasági munkások és a szegényparasztság öntudata, a kulákok politikai befolyása csökkent.

A falusi pártszervezetek szervezik és erősítik a mezőgazdasági munkások szakszervezetét és irányítják annak tevékenységét. Döntő szerepet játszottak a kulák és család elemek eltávolításában a szövetkezetek vezetőségéből, tevékenyen résztvettek a mezőgazdasági gép- és traktorállomások szervezésében. A falusi pártszervezetek irányító szerepe megerősödött a „Frontul Plugarilor” (Eks Front) nevű tömegszervezetben. A falusi pártszervezetek segítették a „Frontul Plugarilor” vezető szerveinek a kulákoktól való megtisztításában.

A pozitív eredmények mellett azonban meg kell látnunk a párt falusi munkájának komoly hibáit is. Ezeknek a hibáknak okai, hogy nem elemeztük alaposan a mezőgazdaságban a földreform után bekövetkezett változásokat és ennek következtében nem jelöltük ki a falusi munka világos politikai vonalát.

Főhiba, hogy nem viszonyítottunk világosan az szilárdan a dolgozó parasztnak kollektív gazdaságokba történő egyesítése eszméjének népszerűsítéséhez. A pártszervezetek hosszú időn át kerítették ezt a kérdést, némely helyen pedig a pártmunkások gyökerében hibás propagandát folytattak, kiforgatták a mezőgazdaság szocialista átalakításának nagy eszméjét, amelyet a Szovjetunióban diadalmasan megvalósítottak. Más helyeken egyes baloldali elhajló elemek termelő szövetkezetek alakításához kezdtek, nem számolva azzal, hogy nem voltak meg a szükséges anyagi feltételek és nem hajtották végre az előzetes felvilágosító munkát. Az ilyen hebehurgya tevékenység segített az osztályellenességnek párt- és kormányellenes hirtetésében.

Mindaddig nem fordítottunk állandó figyelmet a szövetkezeti mozgalomra. Egyes, a szövetkezetek vezetőségében felelős állást betöltő elvtársak elvesztették osztályéberségüket, ami megkönynyította az ellenséges elemeknek, hogy lesujtsanak a szövetkezeti mozgalom gazdasági alapjára és csökkentse az anyagi hasznót, amelynek a parasztságnak a szövetkezetekből jutnia kellett volna. Ugyanakkor az állami kereskedelembe működő egyes elvtársak alábecsülték a szövetkezetek rendkívül fontos szerepét és kilátásait.

A falusi pártmunkában minden sikereink ellenére vannak még súlyos hibák. Nem sikerült megtalálni a leghatásosabb módszereket arra, hogy valamennyi falusi szervezetünk intenzív pártéletet éljen. Még nagy azoknak a párttagoknak száma, akiknek nincs konkrét pártfeladatuk. A Párt propagandatevékenységére a szóbeli és írásbeli agitáció terén jó eredményeket ért el a faluban, de nem láttuk el megfelelő mértékben a falut a dolgozó parasztság széles tömege számára érthető formában megszerkesztett agitációs és propaganda anyag-

gal. Igen keveset tettünk a faluban a tudományos ismeretek terjesztéséért az előítéletek elleni harcban. Sok pártszervezetben nem hajtották végre egész határozottan a mezőgazdasági proletáriátusból és a szegény parasztságból származó kádereknek vezető tisztségekbe helyezését.

Ha megszüntetjük ezeket a hibákat, minden pártszervezetet mozgósítunk, akkor leküzdhetjük az előttünk álló nehézségeket. A falusi pártmunkát feltétlenül át kell szerveznünk az osztályharc fejlődésével kapcsolatban előállított új feladatoknak megfelelően.

A párttagokat, a munkások széles tömegeit, a szegény- és középparasztok milliionit a munkásosztály és a dolgozó parasztság szövetségének megerősítéséért folyó harc szellemében kell nevelni, mindig szem előtt tartva, hogy e szövetségben a vezetőszerp a munkásosztály, élén Pártunkkal. Minden dolgozóban feltétlenül nevelni kell a kérelmetlen osztálygyűlölet szellemét, a kulákokkal, a dolgozó parasztság eme mohó, kapzsi és ravasz kizsákmányolóival szemben.

A falusi szervező munkát a pártszervezetek megerősítésére, szocialis összetételük megjavítására kell irányítani, hogy a mezőgazdasági munkások és szegény parasztnak legjobb elemeit — legfőbb falusi támaszaikat — bevonjuk a Pártba és a falusi alapszervezetek vezetőségébe.

A szövetkezeti mozgalom újjaszervezésében, az állami gazdaságokban, a mezőgazdasági gép- és traktorállomásokon, az első kollektív mezőgazdaságokban folyó munkában a pártszervezeteknek legjobb erőiket kell összpontosítani, hogy ezeket a gazdaságokat az agrotechnika, a munkaszervezés és az anyagi jólét magasabb színvonalára emeljék.

A mezőgazdaság szocialista átalakítása feltételei előkészítésének következetes politikája a falusi osztályharc végső kifejeződésére vezet. A kulákok, hogy kizsákmányoló hadállásaikat megtarthassák, hogy megőrizhessék befolyásukat a szegény- és középparasztságra, minden eszközt felhasználnak, kezdve a harc földalatti módszereitől a közvetlen szabotázsig és bűncselekményig. Ezért minden falusi párttagnak, minden pártszervezetnek a legnagyobb osztályéberséget kell tanúsítania, a szegény- és középparasztnak nevelésének munkáját úgy kell megszerveznie, hogy a dolgozó parasztnak tömegei elsöpörjenek minden akadályt, amelyet a kizsákmányoló osztályok a mezőgazdaság szocialista átalakításához vezető út elé állítanak.

A Román Munkáspárt megmutatta, hogy képes mozgósítani a dolgozókat, nagy sikereket ért el az osztályellenesség ellen folyó küzdelemben. A földbirtokosok és tőkés uralmának megszüntetése, a hűbéri maradványok felszámolása, a munkásosztály politikai hatalmának kivívása, és a munkások és dolgozó parasztnak szövetségének megteremtése hosszú folyamat eredménye, majdnem 30 éves harc eredménye, amelyet Pártunk a burzsoázia, a földbirtokosok és legfőbb támaszuk, a reakciós királyság ellen vívott. Ma a Párt előtt, Románia munkásosztálya előtt hatalmas fontoságú feladat áll. Pártunk, kádereit felfegyverezve a Szovjetunió szocializmusa felépítésének példájával, megvalósítja ezt a valóban történelmi jelentőségű feladatot.

Haladunk előre, telve hittel a munkásosztály erejében és harci szellemében, telve hittel, hogy a legszélesebb népi tömegek harcának megszervezése terén, a szocializmus országunkban való felépítése terén céljainkat elérjük.

A szövetkezeti mozgalom a mezőgazdaság átállításának legfontosabb emeltyűje

A szövetkezeti mozgalom legfőbb jelentősége ma az, hogy összekapcsolja a szegény- és középparasztnak milliionnak magánérdekeit a dolgozó parasztságnak, mint osztálynak közös érdekeivel és megteremti az előfeltételeket ahhoz, hogy a dolgozó parasztság áttérhessen a szocializmus útjára.

A szövetkezeti mozgalom munkájára különös figyelmet kell fordítanunk. A szövetkezeti mozgalomnak a legfontosabb emeltyűjének kell lennie, amelyre a faluban a népi demokrácia támaszkodik.

A kollektív mezőgazdaság megszervezéséhez vezető átmenet biztosító legfőbb feltétel: a falusi fogyasztási, értékesítő és ipari szövetkezetek széles tömegmozgalomként történő megszervezése és kifejlesztése. A fogyasztási, értékesítő és iparszövetkezetek fontos szerepet játszanak a dolgozó parasztság és a szocialista ipar között folyó termékcseré megteremtésében, tehát a magánkereskedelem és a kulákok spekulációja korlátozásának és kiszorításának eszközei a munkásosztály és a dolgozó parasztság kezében.

Különleges jelentősége van a termelő szövetkezeteknek a dolgozó parasztság munkatársulása különféle formáinak. Sok faluban a szegény- és középparasztnak tár-

szulatokat alakítottak a földnek állami traktorok segítségével történő megművelésére. Megszüntették kicsiny parcelláikat elválasztó meszgyéket, csupán a határköveket hagyták meg és az állami gép- és traktorállomások traktoraival az egész földterületet egyben szántották végig.

A város és a falu közti csere megjavításának fontos feladatán kívül a szövetkezeti mozgalom hozzásegít, hogy a parasztnak gazdaságokat bekapcsoljuk az állami terv- és a szükséges nyersanyag rendelkezésre állásával meggyorsítsuk a szocialista ipar fejlődését. Ezt a lehetőséget a gyárak és a szövetkezetek között köntendő lenn, kender-, cukorrépa- és gyapot-termelési szerződéses segítségével használjuk ki. Ezek a szerződések növelik az ipari növények vetésterületét és egyben a takarmánytermelést is. Ily módon a szövetkezeti mozgalom hozzájárul a kisártermelő parasztnak gazdaság jellegének megváltoztatásához.

Az új szövetkezeti mozgalom az árkezdés szabályozó tényezője, hozzájárul a mezőgazdasági termékek szilárd árának megőrzéséhez. A szövetkezeti mozgalomnak nyújtandó állami segítségnek megfelelő adópolitikában, hosszulejratú hitelnyújtásban és ipari árukkal történő jobb ellátásban kell megnyilvánulnia.

Feltétlenül fokozottabban kell a szövetkezeti mozgalomba bevonni a nőket, különösen azokat, akik a mezőgazdaságnak olyan ágaiban dolgoznak, ahol széles körben alkalmazkodik a női munkát — így a háziiparban, állattenyésztésben stb. Állomásokot kell szervezni, ahol a szegényparasztnak előnyös feltételek mellett kaphatnak mezőgazdasági eszközöket, hogy ezzel ösztönözzük a kölcsönös segítségnyújtás rendszerét a mezőgazdaságban. A szövetkezeti mozgalom teljes egészében meg kell tisztítani a tőkés elemektől, akik sok esetben még meghúzódnak a szövetkezetek vezetőségének csak mezőgazdasági munkásokból, szegény- és középparasztnak szabad állnia.

Az állami kereskedelem szervei és a szövetkezetek között együttműködésnek kell lenni, szocialista versenyt kell szervezni a magánkereskedelem üzérkedő irányzatai ellen folytatandó harc céljából: fogyasztók jobb kiszolgálásáért, a város és a falu közti csereforgalom megjavításáért.

A Román Munkáspárt mindezen feladatok teljesítése érdekében feltétlenül szükségesnek tartja az egész szövetkezeti rendszer újjaszervezését és a falusi szövetkezetek minden fajtája központi irányításának megteremtését.

Az állami gazdaságok szerepe és feladatai

Az állami mezőgazdaságokra fontos feladat hárul a mezőgazdaság szocialista átalakítása terén. A mezőgazdaság fejlesztése fontos központjaivá kell válniok, amelyek nemesített magvakat szolgáltathatnak a dolgozó parasztságnak, új művelési módszerekkel kísérleteznek, tenyészállat-állományt nevelnek; mintagazdaságokká kell válniok, amelyek a széles dolgozó parasztnak gazdaságok megmutatják a nagy területen folyó gépesített mezőgazdasági munka, a tudományos mezőgazdasági módszerek és a szocialista földművelés előnyét a

széttagolt magánföldműveléssel szemben. Feltétlenül nagyobbitani és erősíteni kell az állami gazdaságokat, meg kell szüntetni táblalák szétbontásukat.

Feladatunk, hogy fejlesszük a mezőgazdasági gép- és traktorállomásokat, amelyek a gyakorlatban győzik meg a szegény- és középparasztnak a földművelés gépesített módszereinek előnyeiről, beláttatják vele, hogy jó termés eléréséhez át kell szántani a meszgyéket és egyesíteni kell a parcellákat.

A földművelés teljes gépesítéséhez mintegy 30.000 traktorra van

szükségünk. Szocialista gépgyártásunk az a műszaki alap, amely biztosítja, hogy néhány éven belül fokozatosan gépesítsük az egész mezőgazdaságot.

A mezőgazdaság gépesítésének terén közvetlenül és hatékonyan támogat bennünket a Szovjetunió, amely a gazdasági egyezmény keretében traktorokat és mezőgazdasági gépeket, valamint villamos berendezéseket gyártásához szükséges nyersanyagokat bocsát rendelkezésre.

magvakkal, tenyészállattal, olcsó hitellel, adókönyvitésekkel, traktor- és mezőgazdasági gép-bérléssel, a mezőgazdasági gép- és traktorállomások utján, könnyített feltételek mellett. Mindez megerősíti a dolgozó parasztnak bizalmát a munkásosztály és pártja irányában, a népi demokrácia irányában.

Különleges jelentőséget tulajdonítunk ezen a szakaszon a mezőgazdaság szocialista átalakításához szükséges káderek nevelésének. Az agrotechnikai és szövetkezeti káderek nevelésének szükségossége mellett különös erővel jelenkezik a dolgozó parasztnak milliós rétegei kultúr-színvonalának emelésének szükségossége a nagy Lenin utasításának megfelelően, aki megmondotta, hogy az egész lakoságnak szövetkezetekbe történő tömörítéséhez a parasztság bizonyos kultúr-színvonalára van szükség.

A Pártnak segítenie kell a mezőgazdasági munkások szakszervezetét, hogy szervezetileg egyesítsenek minden eszaki, minden állandó és ideiglenes mezőgazdasági munkást, fokozzák a harcot a kulákok ellen, saját érdekeikért.

A népi tanácsok, a dolgozó közvétel szervezetei, azaz a legdemokratikusabb és legerősebb tö-

Átmenet a mezőgazdaság kollektív rendszerére és feladataink

Ott, ahol a szegény- és középparasztnak elhatározzák, hogy átérnek a földművelés szocialista megszervezésére, ott, ahol erre a legjobb feltételek vannak, meg lehet szervezni — kezdetben korlátozott számban — a kollektív mezőgazdaságokat.

Ezek az első gazdaságok, mintagazdaságok szerepét játsszák majd, amelyeknek példájából a szegény- és középparasztnak megtanulhatják, mi a kollektív mezőgazdaság és meggyőződnek a mezőgazdasági szövetkezés eme legmagasabb formájának előnyeiről. Kollektív gazdaságokat csak a Román Munkáspárt K. V.-nek és a Román Népköztársaság kormányának beleegyezésével lehet szervezni.

A kollektív mezőgazdaságok fejlődésének, számbeli növekedésének a szocialista földművelést tükéltetett mezőgazdasági gépekkel ellátó szocialista ipar fejlődésének, ilyen kollektív gazdaságok irányítani tudó agrotechnikai káderek nevelésének, valamint a dolgozó parasztnak széles tömegei körében a kollektív mezőgazdaságok az egyéni-vel szemben mutatkozó előnyei megértése fokozódásának megteremtése kell történnie.

Feltétlenül ki kell dolgozni a kollektív gazdaság minta-ala-

szabályát, amely tekintetbe veszi a konkrét feltételeket, amelyek mellett ezeknek a gazdaságoknak szervezésére áttérünk. Az ilyen minta-alapszabálynak szem előtt kell tartania elsősorban, hogy a kollektív gazdaságba nem vehetők be kulákok. Hanem csak szegény- és középparasztnak, másodsor ki kell mondani, hogy a kollektív gazdaságba belépőknek a gazdaság rendelkezésére kell bocsátaniok földjüket és felszerelésüket azzal, hogy joguk van házuk körül kert- és konyhakert céljaira kisebb földdarabot, a család szükségletek kielégítésére meghatározott számú háziállatok és szárnyas, valamint a konyhakert megműveléséhez és a háziállatok gondozásához szükséges szerszámokat megtartani. Végül, az alapszabálynak szem előtt kell tartania, hogy a kollektív gazdaságban a termés szétosztásának a végzett munka mennyiségének arányában kell történnie.

A főfeladat — a szocialista földművelés felépítése előkészítő munkáját az egyéni kisparasztnak és középparasztnak gazdaságoknál nyújtandó gazdasági és technikai segítség kiterjedt és állandó munkájával összekapcsolva, megteremtünk kell a kis- és középparasztnak gazdaságokat nemesített

Hírek

VILAGOSSÁG

Szerkesztőség: Szabadság-tér 23., II. emelet. Telefon: 15-35.

Kiadóhivatal: Szabadság-tér 31. Telefon: 19-11.

Felelős szerkesztő: LAZAR JÓZSEF

Laptulajdonos: „Petőfi” Lap- és Könyvkiadó RT.

Bejegyzve a kolozsvári törvénytörvényeknél F. soc. 2249. szám alatt.

A kolozsvári Kereskedelmi Kamaránál 411-1949. társaság ss. alatt.
Előfizetési díj egy hónapra 100 lej. Intézményeknek és vállalatoknak évi előfizetési díja 5000 lej. Postatakarékpénztári csekk számla: 40.625.

En is Amerika vagyok!

Paul Robeson, a jelenleg Angliában tartózkodó világhíres néger énekes mondja a „Reynolds News” című lapban közölt cikkben:

„Ahhoz a másik Amerikához tartozom, amelyek ma azért üldöznek, mert védik a polgárjogokat és harcol a férfiak és a nők emberi élethez való jogáért. Fontos, hogy Anglia népe megtudja: ezek az alapvető jogok, amelyek az angol civilizációnak részei, ma kétségtelenül ugyanolyan heves kereszttüzben állnak Amerikában, mint amilyenben a hitleri Németország részestette őket. Amerikában folyton azt mondják nekünk, hogy mi a nyugati világ egy része vagyunk (mellesleg megjegyzem, hogy ebben a „földrajzi fogalomba” beletartozik Törökország és Japán is).

Azt mondják nekem, hogy 21 éves fiam amerikai léven, a feltámasztott fasizta Nyugat-Németországhoz tartozik, hogy mint amerikai olyan országhoz tartozom, amely szállítani kezd Franconak, segít a fasizta Görögországnak és a reakciós Törökországnak.

En a másik Amerikához tartozom és nem fogok Franco világához tartozni. En a köztársasági Spanyolország világához, a görögországi ellenállási mozgalom és az új demokráciák világához tartozom. Ahhoz az Amerikához, amely keresi a barátságot a Szovjetunióval. En Izrael államnak barátja vagyok, nem az olaj monopólistáké. Az új Kína barátja vagyok, nem pedig az újfeszített fasizta Japáné. És én is — Amerika vagyok!”

ÉRTELMI NAGYGYŰLÉST TARTANAK Nagyváradon március 25-én délután 6 órakor az Állami Magyar Színházban. A nagygyűlést a biharmegyei kezdeményező bizottság hívta össze, a Bukarestben megtartandó Értelmiségi Kongresszus előkészítésére.

MAJAKOVSZKIJ-ESTET RENDEZ a Bolyai Tudományegyetem nyelvtudományi karának ARLUS-köre és az Orosz Lektorátus március 26-án, szombaton este 6 órakor a Horca-ut 31. szám alatti épületének dísztermében. Érdeklődőket szívesen lát a rendezőség.

SAKSZERVEZETIEK! A Szovjet-Román Barátság Házában minden szombaton és vasárnap délután 6 órakor műsoros kulturális délután van. Március 26-án a Lakatos-vonósnégyes ad elő egy Glazunov szvitet, 27-én Musszorgszkij megemlékezés prózában és zenében. Mindenkit szívesen látunk.

A III. KERÜLET Arlus köre műsoros kulturális rendezést március 26-án este 8 órakor a bőripari munkások szakszervezetének helyiségében. I. C. Frimu 7. szám alatt. Érdeklődőket szívesen látunk.

VERSENY INDULT MAROS ÉS KOLOZS megye vetési bizottságai között, a mezőgazdasági munkálatok előmozdítására. A szocialista verseny pontjai között szerepel a községi terének idejében történő szétosztása, a mezőgazdasági gépek tökéletes megjavítása és magtiszító állomások létesítése.

Tovább tart a szép idő

Európa legnagyobb részét nagykiterjedésű légnyomásmaximum borítja és emiatt az időjárás csendes, derült, a nappali felmelegedés fokozódik.

Erdélyben helyenként még élénk volt a keleti szél, ami a napsütés ellenére akadályozta az erősebb felmelegedést, de a hőmérséklet a nyugati megyékben így is 15 fok fölé emelkedett. Kolozsváron 10 fok volt a hőmérséklet. A légnyomás 775 mm, alig változik.

VÁRHATÓ IDŐJÁRÁS SZOMBAT DÉLIG: Mérsékelt, helyenként élénkebb keleti szél, kevés felhő, napos idő, reggel a völgyekben köd. Éjszaka gyenge fagy. A nappali hőmérséklet 10-15 fok körül lesz.

Távolabbi hírlátások: A tavaszi, szép idő egyelőre tovább tart.

6 VILAGOSSÁG

ÉTREND MUNKÁSÉTELRENDÉSEK:

Március 26. Szombat. Ebéd 120 személy számára. Részelt tésztaleves, borsópüré friss kolbásszal. Hozzávalók: 1 és fél kg. sárgarépa, 1 és fél kg. petrezselyem, fél kg. zeller, 3 kg. hagyma, 10 dkg. rózsapaprika, 1 kg. só, 8 kg. hámozott borsó, 3 kg. liszt, 140 kg. zsír, 5 dkg. friss kolbász személyenként.

TIZENHAT VASGÁRDISTÁT, akik összeesküvést szőttek a demokratikus államrend megdöntésére — ítélte el a temesvári katonai törvényszék. Zerin Nicolae vádlottat 12 évi kényszermunkára, Tampa Ioan 10 évi kényszermunkára a többieket 2-7 évre terjedő börtönbüntetésre ítélte a törvényszék.

AZ ÁPRILISI TERMELESI TERV végrehajtását kezdték meg március 9-én az érmihályfalvi „Valleanca” olajgyár dolgozói. A munka élén Fülöp Szigmund élmunkás csoportja halad.

A MNSz hírei:

Március 25-én, pénteken este 7 órakor szervező, közművelődési, népnevelési és adminisztrációs reszort-ülések a Molotov-utca 16. szám alatti színházban.

Március 26-án, szombaton délután fél 6 órakor I. kerületi vezetőségi ülés a Molotov-utca 16. szám alatti színházban.

Este 7 órakor I. kerületi szervezői ülés a Molotov-utca 16. szám alatti színházban.

Délután 6 órakor V. kerületi vezetőségi ülés a Józsa Béla-utca 23. szám alatti állami iskolában.

Thone-székeket, írói székeket és üres ládákat keresünk megvételre

NAPOCHEMIA
Kolozsvár, Székely Mózes-u. 5

VESZÉK
lőkarban levő modern kombinált

szobabutort

haol törlesztésre

Cím a kladóban

Kik kapnak ruházati jegyet?

Rendelkezés az élelmiszerjegyek kiosztásáról

BUKAREST. — A kereskedelmi és élelmiszerügyi minisztérium kereskedelmi igazgatósága részletesen közli az élelmiszerjegyek és a ruházati jegyek kibocsátásának új szabályait. Az új rendelet Kolozsvárra is megérkezett és azt a vállalatoknak és intézményeknek a megyei kereskedelmi igazgatóság kocsítja.

A rendelet részletesen szabályozza, hogy kik kaphatnak élelmiszerjegyet. A dolgozók, családtagjaik, nyugdíjra jogosult nyugdíjasok, dolgozóknál alkalmazásban levő háztartási alkalmazottak, tüdőbajban szenvedő alkalmazottak és családtagjaik, a rendelkezési állományba helyezett alkalmazottak mindaddig, míg a fizetést kapják, a szakszervezetbe beiratkozott és fizetési lajstromban szereplő műszaki házigazdó személyzet, a közepfokú és szakiskolák tanulói, ha az étkezések naponta egyszer étkeznek. Az alkalmazásban levő nők, vagy alkalmazottak feleségei ha teherben vannak, akkor az ötödik hónaptól a szülésig pótló jegyet kapnak.

Ruházati jegyre a fizetési dolgozók és családtagjaik jogosultak. Családtagnak tekinthető: háztartásbeli feleség, 14 éven aluli gyermekek, 14 éven felüli gyermekek legfeljebb 21 évig, ha iskolába járnak és a házastársak szülei abban az esetben, ha a házastársakkal együtt

lagnak és ha a nagypapa 60-ik életévét betöltötte. A vidéki nyugdíjasok szülei is jogosultak a jegyre, ha IOVR tagok és a családtagoknak sikágon egy hektár szántóföldnél és dombvidéken két hektár szántóföldnél több földjük nincs. A szabadfoglalkozású egyéneknek, gyáro-

soknál, kereskedőknél stb. alkalmazott háztartásbeli alkalmazott is igényt tarthat ruházati jegyre. A nyugdíjazott munkaadók és családtagjaik ruházati jegyet nem kapnak. A családtagok még abban az esetben sem, ha fizetési alkalmazottak.

Hogyan kell a tűzifa-jegyet k.v. lani?

KOLOZSVAR. — A megyei kereskedelmi igazgatóság közli, hogy a tüzelőanyag vásárlására jogosító jegyeket a következőképpen osztja szét:

A jegyeket a fizetési alkalmazottak attól a vállalattól vagy intézménytől veszik fel, ahol alkalmazásban vannak. A munkaadó vállalat vagy intézmény a jegyeket már előzőleg felveszi a benyújtott nyilatkozatok alapján. A jegyek kiadásakor a nyilatkozat alsó részéről lezárított igazolást a nyilatkozatot tévő aláírja s egyben a jegy sorszámat is rávezetik. Ez az igazolás a vállalattól vagy intézménynél marad, mellyel bizonyítja, hogy a jegyet a nyilatkozatot tevő alkalmazottnak kiadta.

A többi, jegyre jogosult személyek a megyei kereskedelmi igazgatóságnál jelenkezzenek személyesen. Ott az igazolást kitöltik és aláírásukkal a jegy kivételét igazolják.

Ezek az igazolások — mint hivatalos bizonyítékok — a megyei kereskedelmi igazgatóságnál maradnak.

A nyilatkozat űrlapok ára 2 lej és a jegyek ára 5 lej darabonként. A nyilatkozat űrlapok és jegyek árának a befizetése következőképpen történik:

Azok a vállalatok és intézmények, melyek 50-nél több alkalmazottat foglalkoztatnak, a nyilatkozat űrlapok árát az illetékes adóhivatalhoz fizetik be. A többi vállalatok és intézmények, valamint a jegyre jogosult háztartások ezt az összeget a megyei kereskedelmi igazgatósághoz fizetik.

Azok a vállalatok és intézmények, ahol 20-nál több alkalmazott van, a jegyek árát az illetékes adóhivatalhoz fizetik be. A többi intézmények és vállalatok, valamint háztartások a megyei kereskedelmi igazgatósághoz adják be.

Világosság sport

A KESE, Dermata, KKASE, Villamosmű és a CFR 15 sportolója kapta meg az Országos Népsport Szervezet emlékérmét

BUKAREST. — Az Országos Népsport Szervezet legutóbbi ülésén egy döntött, hogy az ifjusági egységcsapat kongresszusa tiszteletére rendezendő sportünnepségen, március 26-án, szombaton délután adja át ünnepélyes keretek között az 1948-ban legjobban szerepelt sportolóknak az OSP emlékérmét és a legnagyobb teljesítményt elért sportolóknak, Marin Niculescu kerékpáros versenyzőnek az OSP sportnagydíjat.

A kitüntetett sportolók közül 15 kolozsvári versenyző is van, akik a következők: Moina Ion (KESE), Kolozsvári Sári (KKASE), Kerekes Melinda (Dermata), Korobean Berta (Dermata), Rostás Ilona (Dermata), Deák Gyula

Sporthíradó

DERMATÁ-NAGYVÁRAD

NB I-es vívómérkőzés lesz március 27-én, vasárnap délelőtt 9 órakor a Bolyai Egyetem sétatéri tornatermében.

A CFR K.—KESE vasárnapi NB I-es mérkőzést nemcsak Kolozsváron, hanem a fővárosban is nagy érdeklődés előzi meg. A Szövetség Bukarestből titkos megfigyelőt jelölt ki, a mérkőzés vezetésére pedig Manu Aurélt, a kitűnő nagybányai bírót küldték ki.

A MEZEI FUTÓVERSENYEKET március 27-éről április 3-ára halasztották el. Így döntött az Atlétikai Szövetség.

NÉPI SPORTVERSENYEK lesznek március 26-án, szombaton Kolozsváron. Délután 3 órakor a „Gh. Gheorghiu-Dej” sporttelepen női és férfi atlétikai és mezsei futóverseny, az egyetemi stadionban kosárlabda mérkőzés, a Bodokáni pályán pedig tekeverseny lesz.

MAGYARORSZAG női asztali tenisz válogatottja, az Európa Kupa döntőjében, csak drámai küzdelem után tudott győzni 5:4 arányban a belga válogatott ellen.

AZ ASZTALI TENISZ kerület felhívja a KKASE, Vasas, Dermata, Gutenberg, KESE, Vizművek összes női és férfi versenyzőit, akik résztvesznek az országos bajnokságokon, hogy szombaton délután 4 órakor jelenjenek meg a KKASE Molotov-utca 9 alatti helyiségében. A megjelenés az egyesületi vezetőkre is kötelező.

Gáll István (Dermata), Finta (KESE), Magda (KKASE), Pop Mária (Villamosmű), Pasca Vilmos (Villamosmű), Copil Ilie (KESE), Gherman Ovidiu (KESE), Medrea Ilo-

Az Állami Magyar Színházban rendezik meg a városok közötti ökölvívóversenyt

KOLOZSVAR — Erdély bajnokságáért Kolozsvár, Nagyvárad, Szatmár, Nagybánya, Dés és Beszterce legjobb ökölvívói vasárnap délelőtt 10 órakor az Állami Magyar Színházban mérik össze erejüket. Az egyes súlycsoportok győztesei résztvesznek a Bukarestben megrendezendő országos bajnokságokon.

Tekintettel a nagy érdeklődésre, az OSP vezetősége és az ökölvívó kerület úgy döntött, hogy a jegyeket elővételben adja ki szombaton este 8 óráig, az OSP Szabadság-tér 33. alatti üzletében, mert a színház igazgatósága a mérkőzésre csak a hivatalos 1200 jegyet adta ki.

„Az iskola és a sport a Szovjetunióban”

Vasárnap kiállítás nyílik meg Kolozsváron

KOLOZSVAR — Március 27-én, vasárnap déli 12 órakor a kolozsvári Egyetemi Könyvtár kiállítási termében ünnepélyes keretek között nyitják meg az „Iskola és a sport a Szovjetunióban” kiállítást a helyi OSP és a megyei tanfelügyelőség rendezésében.

A kiállítás dokumentáló anyagát a közoktatásiügyi minisztérium bocsátotta rendelkezésre. A kiállítást naponta délelőtt 9-11-ig, és délután 4-7 óráig lehet megtekinteni és április 10-ig marad nyitva.

Az Állami Magyar Színház és az Állami Magyar Opera

KÖZLEMÉNYEI

AZ ÁLLAMI MAGYAR SZÍNHÁZ MŰSORA:

Március 25-én, pénteken este fél 8 órakor: BOLONDOS VASÁRNAP. Bérletszűnet.

Március 26-án, szombat este fél 8 órakor: PYGMALION. Bérletszűnet.

Március 27-én, vasárnap este fél 8 órakor: BOLONDOS VASÁRNAP. Bérletszűnet.

AZ ÁLLAMI MAGYAR OPERA MŰSORA:

Március 27-én, vasárnap délután 4 órakor: CSODADOKTOR. Vigopera.

EGY UKRÁN FALUBAN — MAROSSZÉKI HEGYKÉBEN — ROMÁN RAPSZÓDIA. Népi táncjátékok. Bérletszűnet.

Március 29-én, kedden este fél 8 órakor: BANK BÀN. B-bérlet.

MOZIK MŰSORA:

CAPITOL: Utcai ismeretség. Kezdet: Fél 4, fél 6, fél 8, fél 10 órakor. Vasárnap délelőtt fél 12 órakor matiné.

POPULAR: Utcai ismeretség. Kezdet: 3, 5, 7, 9 órakor. Vasárnap délelőtt 11 órakor matiné.

MAXIM GORKIJ (volt SELECT): Operett. Előadások kezdete: 3, 5, 7, 9 órakor.

MUNKÁS: Sztyepanka Razin. Csodálatos szovjetfilm. Előadások: 3, 5, 7, 9 órakor. Vasárnap matiné.

VÖRÖS CSILLAG: Levegő hősel. Előadások kezdete: 4, 6, 8-kor.

URANIA MOZGÓ: A tenger csodái. Szovjet film. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor.

ÚJ IDŐK: 1. URSS Híradó. 2. Szovjet sport. 3. Joana sziget. 4. Tudomány és technika. 5. Kolozsmenszkoje. 6. Szoria hegység.

Előadások kezdete: 3-10 óráig. Vasárnap 11 és 12 órakor matiné.

Félreállították a kulák szellemű papot

SZEKELYFÖLDVÁR. — (Levelezőnk írja.) A tordamegyei Székelyföldvári MNSz szervezete nem sok taggal rendelkezik. Kevesen vannak a községben. De ez a kis tömeg ismeri a feladatát. Erős harcot folytat a soraiba beférkőzött osztályellenesség ellen. Legutóbb Benkő Kálmán református lelkész zárta ki soraiból. Benkő Kálmán nem hiába rendelkezik 30 hold magánvagyonnal és 60 hold papi földdel. Ugy is viselkedik, mint a kulákok. Lenézi a szegény dolgozó népet, s ellensége a demokráciának. Jellemző, hogy eleinte hallani sem akart arról, hogy a földjeit valakinek is odaadja megművelésre. Arra számított, hogy az Állami Mezőgazdasági Gép- és Traktorállomások traktorjaival elvégezteti a munkát. Amikor aztán rájött arra, hogy az állami traktorok elsősorban a szegény parasztságon és a dolgozó parasztságon segítenek, dühében a falu legmódosabb gazdái között akarta szétosztani a földjét. A MNSz helyi szervezete ekkor taggyűlést hívott össze, megvitatták Benkő tiszteletesúr magatartását.

A taggyűlésen sokminden kiderült. Így többek között az is, hogy Benkő Kálmán már az aszály idején kihasználta a szegény napszamos embereket, éhbéért dolgoztatta és valósággal éhezett.

Kiderült az is, hogy Benkő tiszteletes úr egyszerűen megtagadta vele egy udvaron lakó Bába Istvánnak és családjának a kuthasználását. Egyszerűen azért, mert nem voltak hajlandók nevével szembe fordítani a kukoricáját a magtárba. Sőt, egy alkalommal, amikor az egyik Bába fiu mégis vizet akart venni, a pap sajátkezűleg támadt rá és villanyélel verte el a fiút.

A taggyűlés számbavéve Benkő Kálmán népellenes tetteit és magatartását, csak egyféléképpen hajározhatott: kizárta a MNSz soraiból.

K. L.

Megtanulták a betűvetést

ZENTELKE. — (Levelezőnk írja.) — Az elmúlt hetekben új vezetőség került a zentelkei Földmunkás Szakszervezet élére. A választást Bóndi István járási kiküldött jelenlétében ejtették meg, szigorúan ügyelve arra, hogy a legtudatosabb földmunkásokat válasszák meg. A gyűlés egyhangúlag Varga Andrászt állította a szakszervezet élére, aki egyik legkomolyabb harcosa a helyi szakszervezetnek és tevékeny részt vállalt a MNSz munkájából is. Állnök Bará Péter, aki a Frontul Plugarilor-ban dolgozott kiválóan, mint annak elnöke. Titkárnak Lovász András (Bambo) választották.

Az elmúlt télen Zentelkén és a szomszédos Kalotaszentkirályon erőteljes munkát fejtettek ki a néptanítók, az írástudatlanság leküzdésére. Arra törekedtek, hogy mire a tavaszi vetési munkálatok megkezdődnek az írástudatlanok lehetőleg megtanulják a betűvetés mesterségét. Ez sikerült is. A nyolc írástudatlan a napokban vizsgázott. Mindannyian jó eredményre. A vizsgát ünnepléses keretek között ejtették meg a tantestület tagjai jelenlétében, valamint a demokratikus pártok és községi vezetők jelenlétében. Istocasiu Vasile községi bíró megköszönte a tantestületnek a jól végzett munkát, majd Dénes Szilárd igazgató-tanító beszélt a vizsgázókhöz.

Március elején Kalotaszentkirály új jegyzőt kapott. A jegyző első dolga volt elintézni a hadiárva és hadiözvegyek nyugdíjkérdését, majd erőteljesen bekapcsolódott a vetési munkálatok előkészítésébe. Szentkirály és Zentelke teljesen befejezte az előkészületet, most már csak az alkalmas időre várnak, hogy megkezdjék a vetési munkát.

PÉTER ISTVÁN

NEMES MIKLÓS

VOLT Kuruzslás

VAN Szülőotthon

RETTEG. — (Levelezőnk írja.) — A Román Munkáspártnak a célkitűzése, hogy országunk minden dolgozója orvosi segélyben és gyógyszerben részesüljön, nem maradt pusztán szó. A nép kormányja minden tőle telhetőt megtesz falvainkban — ahol a szegény lakosság nagyrésze a muliban csak hírből ismerte az orvost vagy a gyógyszereszt s a betegeket kuruzslással gyógyították — szintén ingyenes gyógykezelésben részesüljön.

Lássuk, hogyan működik a mi községünkben az egészségvédelem?

Rettegen a RDNSz nagyfokú támogatásával ez év január 1-én nyitotta meg ajtaját a szülőotthon. Ez több ágygal van felszerelve, megfelelő ágytámlával, fehérművel, babakelengyével, gyógyszerrel, még penicillinnel is. Nagy gondtól szabadultak meg a jövőendő anyák. Nem kell azon töprengjenek, honnan teremtsék elő a pénzt szülésznőre, vagy esetleg orvosra és gyógyszerre. A szülőotthon rendelkezésére áll egy jólképzett szülésznő és egy kftinő orvos, az ápolónőt teendőket pedig a RDNSz tagjai énkéntesen vállalják. A szegényebbeket még kezelettel is ellátják. Bizony volt már olyan nehéz eset, ami orvosi beavatkozás nélkül az anya vagy a csecsemő halálával végződött volna. Fáradságtalan munkájáért elismerést érdemel Deák Valér kórorvos, aki lelkiismeretes és buzgó munkát végez.

Ezenkívül van még községünkben egy jól felszerelt kórorvosi rendelő is. Kétszer hetenként a rászorultaknak ingyenes rendelőt tartanak, de az orvos máskor is rendelkezésre áll.

Eddig már nagymennyiségű különböző gyógyszereszt osztottak szét. Így 4800 D, és 1500 C + B vitamint, 960 reakció mentes és 600 negatív B. O. G. oltást végeztek s ezeket mind ingyen. Ezenkívül 120 gyermek részesül napi tejellátásban és kiosztottak 20 kiló csukamájolajat.

SZTANKOVSKY VENCEL

Szaktanfolyamokat rendezett a magyar dolgozó földművesek részére a tordamegyei Mezőgazdasági Igazgatóság

TORDA. — (Tudósítónk jelenti.) A dolgozó földművesek megismerése felkészült a tavaszi mezőgazdasági munkálatokra. Az elmúlt napokban az aranyosgyéresi járásban megkezdődtek a vetési munkálatok is.

A talaj az utóbbi havazások és esőzések következtében mindenhol kelő nedvességgel rendelkezik. A vetőmag az egész megyében biztosítva van. Zöldszemmagvakat a szövetkezetek osztanak szét.

Állategészségügyi vonatkozásban a megyei főállatorvosi hivatal jelentése szerint fertőző, ragályos betegségek nagyobb mértékben nem léptek fel a megye területén. A védőoltások jó eredménnyel jártak. Az egész megyében mindössze négy községben lépett fel baromfi-pestis — 43 udvarban — ugyancsak 4 községben 21 gazdánál juhrüh. Sertés-orbánc a ludasi járás egy községében fordult elő. A főállatorvosi hivatal megtette a szükséges intézkedést a fertőző góccok elszigetelésére.

A tavaszi munkálatok megkezdése előtt a Mezőgazdasági Igazgatóság magyar nyelvű mezőgazdasági szaktanfolyamokat rendezett az EMGE kirendeltség szakembereinek közreműködésével Torda és Alsó-Fehér megyében. Torda megyében Barsi Lajos, Domokos Árpád és Zalányi János, Alsó-Fehér megyében Veress István és Mezei Sándor voltak a szakelődők. A költségeket az Igazgatóság fedezte. A tanfolyamokat a Román Munkáspárt, a Magyar Népi Szövetség és a Földmunkás Szakszervezet helyi szervezetei rendezték meg. Tanfolyamot tartottak Marosludason, a ludasi telepen, Tordaszentmihályon, Várfalván, Csegezen, Tordaturon és a Hármastelepen, valamint Harasztoson. Alsó-Fehér megyében Magyarlapád, Marosgombás és Csombárd községekben. A tanfolyamokon összesen 1056 dolgozó földműves vett részt. Előadások hangzottak el a trágyakeze-

lésről, a trágya használásáról, a vetésforgóról, kukorica termesztéséről, gyümölcskezeléséről, permetezéséről, a silógazdálkodásról, a zöldszemtermesztéséről, a talaj előkészítéséről és általában a tavaszi munkálatokról.

A vegyeslakosságú községekben az előadásokat román nyelven is megtartották a dolgozó román földművesek részére.

A dolgozó földművesek mindenhol nagy örömmel fogadták a tanfolyamokat, szorgalmasan tanultak és ígéretet tettek a munka szakszerű elvégzésére, a termelés fokozására, hogy ezzel járuljanak hozzá az Állami Terv teljesítéséhez.

NEMES MIKLÓS

Csegez kettős öröme

200 FÖLDMŰVESASSZONY A MEZŐGAZDASÁGI TANFOLYA MON — MEGNYILT A SZŰVEZKEZET

CSEGEZ. — (Levelezőnk írja.) Tordamegye egyik félreeső sarkában fekszik Csegez kisközség. Olyan helyen, hogy sáros időszakban szinte megközelíthetetlen. Hepe-hupás árkok szelik át a határát, földje kavicsos, gyengén termő talaj. A községben vegyesen élnek románok és magyarok. A két nép régi idők óta békében él egymással, de mindkettőt nagyon elhagyott állapotban.

1

Most új élet kezdődik Csegezen. A Román Népköztársaság a Román Munkáspárt vezetésével gondoskodik a legelhagyottabb vidékről is. Ennek a gondoskodás-

nak köszönhetjük, hogy az utóbbi időben Cheltea Cheorghie gazdasági mérnök, Constantin Gheorghie állatorvos, és Barsi Lajos gazdasági előadó, mezőgazdasági tanfolyamot rendeztek a csegezi dolgozó földművesek részére. Az elhagyott falu dolgozó földműveseire igen nagy számban vett részt a tanfolyamon. Az előadók igaz odaadással magyarázták el, hogy miként kell végezni a tavaszi munkát, hogy gondozzuk a gyümölcsfákat, hogyan kell állatokat növelni és miként lehet gazdaságosan zöldszemet termelni.

Az érdeklődésre és a tudás szomjra jellemző, hogy a tanfolyamon 200 dolgozó földműves-asszony vett részt, bizonyítva, hogy ők is akarják az új, jobb életet.

A tanfolyam megrendezéséhez nagy segítséget adott a Román Munkáspárt vezetésével, a Magyar Népi Szövetség és a többi demokratikus szervezet.

2

A másik örömdetes esemény Csegezenben, hogy megnyílt az első szövetkezet a faluban. Bár még szűk keretek között, kevés befektetéssel dolgozik, mégis új életet hozott a faluba. Csegezenben ugyanis évek óta semmiféle kereskedés nem volt és a legkisebb apróságért is, sokszor térdigérő árban, a szomszédos községbe kellett átgyalogni. A dolgozó nép nagy szeretettel és lelkesedéssel áll a szövetkezet mellett, mert érzik a haladás és az önállóság érzését. Ma már egy kulturális építészetre is gondoltak. A munkában a tervekben a dolgozó nép élén a Román Munkáspárt áll és ez biztosítja arra, hogy a község dolgozóinak testvéri összefogása ki fogja emelni Csegezt elhagyott ságából.

ALMASI GYULA

„Kihívjuk a szomszéd falut!”

A durva deszkát, amiből az emelvényit ácsolták, nemrég hasították. A deszka fűrész-szakította sebeit, mint vércsepp, csillan meg a kicsorduló gyanta. A kecskelábu asztal fölé húzott dróton két viharlámpa vörhenyes fénye birkózik a homályban. A vert vályogfalak sárszaga hideget lehel és összekeveredik a füstölögő lámpák petróleumzagával; a friss deszka üde gyantailata az összegyűlt emberek pipáinak nehéz dohányfüstjével.

A szamoskrassói kultúrházban a Magyar Népi Szövetség tart taggyűlést. Az emberek érdeklődnek. Teli a terem.

A szónok az egyéves Állami Tervről beszél. Arról, hogy mit jelent a Terv megvalósítása a falu számára és arról, hogy ebbe a hatalmas országépítő munkába mindenki, még a legszegényebb is bekapcsolódhat.

— Ha Kati néni — fejt ki a szónok —, aki szinte egy magával tehetetlen öregasszony és akinek csak arra van már ereje, hogy két kottástyukájával elbajdóják, jól

végzi a munkáját, ha vigyáz azokra a kikelt csibékre és a harminc csibékre nem pusztul el husz, hanem megmarad, tyukká nevelődik fel huszonöt, akkor ez a Kati néni is megtette a magáét a Tervért. Az ő szegényes, szűk, kis életkörüben sokat tett, mert huszonöt tyukkal gyarapította állatállományunkat és a sok Kati néni sok tyukot tudnak felnevelni.

Torzonborz kucsmák alól, az élt ezer gondjától, megpróbáltatásaitól végigárvolt arcok felfénylenek az emberközlésre hozott Terv szépségein. Eddig csak hallottak róla. Tudták, hogy van de nem jelentett számukra más, csak két vagy három, betükkel teleirt ujságlapot, számokat és adatokat, amit nem értettek. Hitték, hogy valami jót akar ez a Terv, de nem érezték, hogy ez értük és az ország minden dolgozójáért készült.

Szinte áhítatos figyelem ül az arcokon. Reménykedés ömlik el rajtuk és ez, mint a tavaszi harmat a zsenge levelet, úgy fényesíti meg komorságjukat. Elszánt feladat-

vállalások csillannak a szemekben és a kemény leszámolás elhárítottasága tükröződik az arcokról, mikor a Terv, a dolgozó ember jó életét megalapozó Terv ellenségeiről ad rövid, villanászerű képet a szónok. Dörgő tetszésnyilvánításban foglal állást Szamoskrassó dolgozó szegényparasztsága a Terv mellett. Csak az első sorokba szorult falusi értelmiség közül néhányan nem érezték meg teljesen a Terv mozgósító erejét. A kissé fanyar arcokról közömbösség sugárzik. Muntán Endre helyi MNSz-elnök biztatja a szólásra jelentkezőket, hogy csak juttatnak el minden gatlás nélkül kérdéseiket.

Nincsenek megoldhatatlan problémák. — Mi — mondja az egyik felszólaló — harcolni fogunk a Tervért és most már tudjuk, hogy mit kell tennünk. Eppen úgy, mint a városi munkásoknak, nekünk is lehet és kell is versenyeket rendeznünk. Ki fogjuk hívni a szomszéd falut, hogy ki végzi el gyorsabban, jobban a tavaszi vetési munkálatokat és így tovább meg tudjuk

majd találni mindig a lehetőséget az ilyen munkaversenyekre.

A felszólalásokból a helyi pártszervezet és a demokratikus szervezetek jó munkája tükröződik. Az 1506 lelket számláló község 80 százaléka három hektáron aluli dolgozó szegényparaszt — és ez meg is látszik azon a harcos állásfoglaláson, ami kicsendül a felszólalásokból. Jól dolgozik a Földmunkás Szakszervezet is. Erős, több mint 180 tagja van. A nők a Romániai Demokratikus Nők Szövetségében tömörülve dolgoznak, most szervezték meg a szülőházat.

Vannak még nehézségek. Vannak még néhányan, akik maradiak és tartózkodnak az újszerűségtől még akkor is, ha az a javukat szolgálja — így például a falu segítő gépjármű gépjármű és traktorállomás iránt is némi bizalmatlanság nyilvánult meg. De a harmadik egyre jobban osztlik, a maradiak, a tartózkodók száma fogy és Szamoskrassó egyre határozottabb lépéseikkel halad a jobb életet jelentő fejlődés útján.

Minta-melegágy

DÉS. (Levelezőnk írja.) — Magyar Népi Szövetség nyíresi szervezete saját kezdeményezésére minta-melegágyt készített, hogy ezzel is elősegítse az Állami Terv megvalósítását. A palántákat önkéntesül áron, a szegény gondnok pedig teljesen ingyen fogják kiosztani.

A minta melegágy elkészítését a MNSz vezetőségének tagjai önkéntes munkával végzik, míg gondozását Veres László református lelkész vállalta magára.

ORBÁN FERENC.

LESZÁLLITJÁK A KOLOZSVÁRI TÁRSASGÉPKOCSIK MENETDIJÁT

KOLOZSVÁR. — A RAPID autobuszvállalat közli, hogy április 1-től a városi autobuszok viteldíjait leszállítja. Az átszálló jegy árát 12 lejről 11 lejre, a vonaljegy árát 10 lejről 9 lejre és a szakaszjegy árát 8 lejről 7 lejre mérsékelik.

Felére csökkentették egyes adófizetők minimális adóját

Hogyan állapítják meg a kisiparosok adóját?

BUKAREST. — A pénzügyminisztérium rendeletét adott ki, amelyben utasította az adófizető bizottságokat, hogy abban az esetben, ha egyes kisiparosok adóügyi besorolását szakmai egyesületeik elmulasztotta, a besorolást az adóképző bizottságok végezzék el.

A pénzügyminisztérium rendelete értelmében, a falvakon lakó és alkalmazottak nélkül dolgozó kisiparosokat a törvényben előírt két adócsoport valamelyikébe sorolják be és évi átalányadóval adóztatják meg. A rendelkezés csak azokra vonatkozik, akiknek mezőgazdálkodásból származó jövedelmük nincs, mert az ilyen jövedelem megadóztatás alá esik. A falvakon lakó kereskedők, gyárosok és a csoportjukba tartozó, vagyis alkalmazottakat foglalkoztató kisiparosok megadóztatása havi adóvallomások alapján történik. A pénzügyminisztérium rendelete kimondja azt is, hogy azok, akik 1949 március 31-ig bezárólag saját elhatározásukból benyújtják adóvallomásukat, minden büntetés alól mentesülnek. Akik ellen az adóvallomás benyújtásának elmulasztása miatt eljárás indult, még az adóképzési tárgyaláson is benyújtathatják vallomásukat.

A pénzügyminisztérium egyik másik rendelete bizonyos adófizető csoportoknak számos adókönyvtést nyújt. Előzetes vizsgálat után, a pénzügyigazgatók 1949 évben felére

csökkenthetik a vándorkereskedők kereskedelmi adóját. A pénzügyigazgatóknak jogukban áll továbbá felére csökkenteni azoknak a minimális adóját, akik a falvakon legfeljebb két kézi géppel ellátott közműhelyet tartanak fenn; a vízi erővel vagy villannyal hajtott, de csak egyszoros malomkövel rendelkező parasztalmok minimális adóját; egy gáteser parasztfürészét, paraszt ványolónak, a paraszt gyapjufésülőnek, legfeljebb két kezdetle-

ges kemencével rendelkező mészégető telepnek, egyetlen falusi pálinkaüst, falvakon működő kis szikvizgyári berendezés és családi panziók minimális adóját. Azoknak, akik egyéb adókat is fizetnek, minimális adójukat felére csökkentik. Azok a személyek pedig, akik a miniszteri rendeletben előírt nagyobb ipari berendezéssel rendelkeznek, havi 1500 lejnél kisebb adót nem fizethetnek.

Működési engedélyt kell kiváltaniok a kereskedőknek és cégeknek

A vármegyei Kereskedelmi Igazgatóság felhívja a kereskedők, valamint egyéni és társas cégek figyelmét arra, hogy a kereskedelem és élelmiszerügyi minisztérium a működési engedélyek új kiosztási rendjével kapcsolatban a következőket rendelte el:

1. Azok a kereskedők, egyéni és társas cégek, amelyeknek működési engedélye 1949 március 1-én lejárt, kötelesek 1949 április 1-éig bezárólag a lejárt működési engedélyek átcserelése iránti kérelmet a vármegyei Kereskedelmi Igazgatóság Cég-

hivatalába, Malinovszki-tér 12. sz. alá benyújtani.

2. Ugyancsak 1949 április 1-ig kötelesek ilyen irányú kérelmet benyújtani a vármegyei kereskedelmi igazgatósághoz a Cég hivatalnál bejegyzett műhelyek és ipari vállalatok, amelyeket a volt kolozsvári Kereskedelmi Kamara ellenőrző szervei felülvizsgáltak.

A falusi kereskedők, valamint egyéni és társas cégek működési engedély átcserelése iránt benyújtandó kérelmének határideje legkésőbb 1949 április 15-é.

Igy lett Kolozsvár legkorszerűbb étkezdéje a Viktoria szövetkezet kázinója

A kolozsvári „Viktoria” szövetkezet mástól évvel ezelőtt válságos napokat élt át. Az akkori igazgatók szabotázscselekményei miatt anyagi összeomlás fenyegette a szövetkezetet.

Az új igazgatók feltárták a szövetkezet anyagi helyzetét a maga szomorú valóságában és kérték a tagokat, hogy áldozatos és kitartó munkával vállalják a szövetkezet tapraállítását. A vállalásból komoly munka lett és ma a Viktoria szövetkezet egyike az ország jól megszervezett, szilárd alapokon

nyugvó vállalatainak. Hatalmas fejlődésen ment át a szövetkezet étkezdéje is, amely egyetlen kicsi ablakos, alacsony és legyötlen helyiségből ma már egy ötablakos, parkettes szobában kapott elhelyezést. A múltban valóságos gözfüdő volt az étkezdében és konyhájában, ahol a villanyfény sem tudott áttörni. Több, mint egy esztendőig dolgozott itt napi átlag 16 órát az étkezdő munkaközössége. Ezért, semmiféle eredményt sem lehetett felmutatni.

Ma egy világos, nagy helyiségben van az előkészítés, mosogatás és az edényraktár, a szomszédos tágas helyiségben pedig a konyha, amelyben falhoz épített fehér csempés főzőkemencén öröm a sütés-főzés és tiszta levegőben történik a tálalás. A gőz eltávolításáról két ventilátor gondoskodik, a fűtés pedig gázzal történik, úgy, hogy ma már a Viktoria szövetkezet étkezdéje egyike a legkorszerűbb étkezdéknek Kolozsváron.

Ezek az eredmények a Viktoria szövetkezet mintegy félezer dolgozója — az igazgatóságtól a napszámokig — öntudatos és kitartó munkájának eredménye. A szövetkezet most már fokozott mértékben szolgálja népi demokráciánkban reá háruló hatalmas feladatokat és Állami Tervünk teljesítésének és tulajdonlásának küzdelmét.

STOTTER MARCSA, üzemi levelező.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés szavanként 5 lej, szombaton 6 lej. Legkisebb hirdetés díja 10 szög 50 lej, szombaton 60 lej. Állástkeresőknek szavanként 2 lej. Cím a kiadóban és jellegű hirdetéseknel 20 lej pótdíj fizetendő.

ADÁS—VÉTEL

ELADÓ modern, díofurniros rökamlé. Bethlen-utca 8., asztalosmühely. 1892
 SZEP, négykvadrátos perzsaszőnyeg eladó. Györgyfalvi 51. Tkv. 1939
 ELADÓ egy festett kombinált háló, két fotel kerekasztallal, fehér gyermekágy és guruló teasztal. Hosszú-utca 9. 1907
 ELADÓ rövid zongora és modern ebédő. Goethe 1. 1912
 UJTIPUSU National-kassza eladó. Megtekinthető „Fotofilm” Kolozsvár, Molotov-utca 6. sz. 1839
 SÜLLYESZTŐS Singer varrógép eladó. Uniú-u. 12., földszint 9. 1899
 NŐI kerékpár eladó. Jókai-utca 4. sz. asztalosmühely. 1901
 MODERN varázsszemes világvevő rádió kifogástalan, eladó. Wleder Mór-u. 11/a. Iris templomtól az első megálló. Tkv. 1912
 TELEFUNKEN rádió 4 + 2 világvevő eladó. Munkás-utca 36. 1939
 ELADÓ kétszemélyes díofurniros rökamlé. Holdvilág-utca 14. 1941
 ELADÓ jókarban levő 3 + 1 Standard-rádió. Megtekinthető 12—14-ig. Dohány-u. 32. I. emelet 5. Tkv. 1939
 ELADÓ modern kombinált butor, rökamlé nélkül, egy női 39-es félcipő. Postakert-u. 5. 1940
 KAPPEL Irodai írógép jó állapotban eladó. Cím a kiadóban. Gr. 1939
 KROMOZOTT új női kerékpár eladó. Lázár-utca 34., ajtó 1. 1928
 GÁZKEMENCE 3 karikás 2 sütővel, rézüst, híres festők képei eladók. Molotov 6—8. I. em. 33. 1930
 RÖKAMIE, konyhabutor eladó. Molotov 6., asztalosmühely. 1937
 EBÉDLŐSZERVIZ 12 és 6 személyes eladó. Petőfi-utca 60. 1936
 SZIMENTALI fejűstehén eladó. Dónát-ut 142. Szóts. 1934
 SÜRGŐSEN eladók kereszthuros Lauberger rövid zongora, kifogástalan állapotban, nagy utazóláda. Zápolya-utca 45., ajtó 12. 1933
 ELADÓK: Lauberger új rövid zongora, kis íróasztal tükros könyvszekrényvel, szalonasztal négy kárpitozott székekkel, kandelaber, komplett valódi rózsafaháló, egy fehér modern szobabútor. Mořilor 66., jobbra kapu alatt. 1931
 ELADÓ két méhcsalád. Szentgyörgyhegyi-út 189. 1932

IDŐSEBBS vasúti tisztviselő keres napos, tiszta butorozott szobát. Címeket „Csend” jellegre a kiadóba. 1943
 EGÉSZSÉGES anya szoptatós dandán elmenne Pata-utca 140—142. ajtó 5. 1929
 ÁLLÁST KERES
 JÓL főzni tudó házvezető nő állást keres azonnalra, vagy elsejére, magyar családhoz. Cím a kiadóban. 1878

ÁLLÁST KAPHAT
 GYERMEKSZERETŐ, jól főző mindenest keresek. Apácai-utca 26. III. 8. 1909
 KERESK gyereket mellé ügyes leányt, vagy idős asszonyt. Férfi kerékpár eladó. Főter 10., fűzőszalon. Tkv. 1938

Elveszett okmányok

Az alább felsorolt személyi okmányok elveszték és azokat tulajdonosaik semmisnek nyilvánítják:

- Urmatoarele acte personale au fost pierdute si posesorii lor ce declare nule de drept in mainile oricui s'ar afla:
1. DANCSULY András, Cluj, Str. Universității Nr. 7, cartela de alimente tip. C. eliberat de Primăria Municipiului Cluj, Buletinul temporar, eliberat de Militia Cluj, Carnet de student, eliberat de Universitatea Bolyai (anul IV.) și Carnetul CFR.
 2. LEITMANN Francisc, LEITMANN Catalina, Cluj, Str. Jugoslaviei Nr. 48, cartela de alimente tip. B. Nr. 297.147 și tip. D. Nr. 844.175, eliberate de Prim. Mun. Cluj.
 3. MATEASI Corvin, Cluj, Str. Fierului Nr. 3, Buletinul de inscriere la Bir. Pop. Nr. 19.608—1947, eliberat de Chestura Poliției Cluj, carnet CFR de cl. II-a Nr. 180.148, eliberat de Dir. Regională Cluj.
 4. PETER Irma, Cluj, Str. 30 Decembrie Nr. 10, Buletinul de inscriere la Bir. Pop., fără număr din 1945, eliberat de Chest. Poliției Cluj.
 5. MEDGYESI Róza, Cluj, Str. Turzii Nr. 13, carte de alimente tip. C., eliberat de Prim. Mun. Cluj.
 6. URCICA Mondica, Cluj, Strada Prof. Racoviță Nr. 17, cartela de alimente tip. D., eliberat de Prim. Municipiului Cluj.
 7. BODEA Alexandru, Cluj, Str. Dragalina Sc. V. Nr. 2, Buletinul de inscriere la Bir. Pop., fără număr, livretul militar fără număr și cartela de alimente tip. C., eliberat de Prim. Municipiului Cluj.
 8. STERN Mózes Lázár, Cluj, Piața Mihai Viteazul Nr. 20, Buletinul de inscriere la Bir. Pop. Nr. 32.847—1947, eliberat de Chestura Poliției Cluj.
 9. PETRILA Hanna, Cluj, Strada Rákóczi Nr. 48, cartela de alimente tip. B., eliberat de Prim. Municipiului Cluj.
 10. FEKETE Mihály (născut la 1 Martie 1922), certificatul de absolvire clasa I a V-a, eliberat de Liceul Comercial de băcși din Cluj, în anul școlar 1938—1939.
 11. COMȘA Eugenia și COMȘA Marioara, Cluj, Str. Tóthfalusi Nr. 9, cartela de alimente, eliberat de Prim. Municipiului Cluj.
 12. LENGYEL Terezia, Cluj, Str. Rákóczi Nr. 1—3, cartela de alimente, tip. C. Nr. 542.973, eliberat de Prim. Municipiului Cluj.
 13. MIESS Judit Marta, Cluj, Str. Rosetti Nr. 15, Buletinul de inscriere la Bir. Populației Nr. 24.852, eliberat de Chestura Poliției Cluj.
 14. SCHIER Iuliu și SCHIER Éva, cartela de alimente tip. B. Nr. 42.908 și D. Nr. 824.314, eliberate de Prim. Municipiului Cluj.
 15. SZIJGYÁRTO Sándor, Cluj, Str. Rákóczi Nr. 138, Buletinul de inscriere la Bir. Populației, eliberat de Militia Cluj și carnetul membru al Uniomii Sindicatului Artiștilor.
 16. COSTIN Petrolina, Cluj, Str. Mořilor Nr. 76 (Căminul „Elena Pavel”), Buletinul de inscriere la Bir. Pop., eliberat de Primăria comunei Dolhești-Mari, jud. Baia, Carnet CFR Nr. 685.078—1949, precum și carnetul de permisie Nr. 685.078—1949, cartela de îmbrăcăminte, eliberat de Primăria comunei Dolhești-Mari, jud. Baia și carnetul de student, eliberat de Facultatea de Filologie a Universității Babeș.
 17. LACZI Ecaterina, Cluj, Strada Maramureșului Nr. 164, Buletinul de inscriere la Bir. Pop. Nr. 1785—1947.
 18. LUCA Tatiana, Cluj, Strada Horea Nr. 40, cartela de alimente tip. D. Nr. 839.280, eliberat de Primăria Municipiului Cluj.
 19. GAVRUS Alexandru, GAVRUS Eugenia, GAVRUS Alexandru jun. și GAVRUS Maria, cartela de alimente tip. C. și D., eliberate de Prim. Municipiului Cluj.
 20. Sořia VASS Gheorghe, Cluj, Piața Mihai Viteazul Nr. 19, cartela de alimente tip. C. Nr. 552.247 și tip. D. Nr. 840.393, eliberate de Primăria Municipiului Cluj. (1904)
 21. BODÓ Éva, Cluj, Str. Pata Nr. 51, cartela de alimente tip. C. eliberat de Primăria Municipiului Cluj, pe trim. I. (1924)

KÜLÖNFÉLÉK

MENYASSZONYI ruha, fátzol és koszoru eladása és kölcsönzése nagy választékban az „Orchidea”-nál, Dózsa György-utca 22. Tkv.
 HELYSZÜKE esetén vállalom jókarban levő zongora megőrzését. Ugyanott jókarban levő cimbalom eladó. Cím a kiadóban. Gr. 115
 MENYASSZONYI ruhák, fátzok, koszoru, szörmekepek kikölcsönzése. „Dahlia Művirágszalon”. Horea ut 35. Tkv.
 A NB. közönség tudomására hozzuk, hogy vállalatunkhoz villanygöök érkeztek: „Fierul” Állami Vasfűzet, Molotov-utca 21. szám. Tkv.
 ELCSERÉLNEM pontos rozsdabarna ruhaszövetemet ugyanolyan világosszürkére. Cím: Pap-utca 1. szám. 1938

GYORSIRO, gépiró, titkár bárki lehet Cursurile de Studii Practice „IMP” által. Beiratkozások naponta Március 6-utca 36. 1911

R. P. R. Corpul Portăreilor Tribunalului Cluj Dosar No. 92—1949.

PUBLICATIUNEA DE VĂNZARE

In ziua de 31 Martie 1949, ora 10 dim. se vinde la licitație publică în Cluj, Strada Jobagilor Nr. 29, două garderober, o toaletă cu oglindă și un covor.

Prim-Portărel: Ioan Câmpeanu.

